

Članak 117.

- (1) Danom stupanja na snagu ovog zakona, na teritoriju Federacije prestaje primjena Zakona o električnoj energiji ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/02 i 38/05).
- (2) Danom stupanja na snagu ovog zakona, na teritoriju Federacije prestaje primjena Zakona o elektroenergetskoj inspekcijskoj ("Službene novine Federacije BiH", broj 8/02).

Članak 118.

- (1) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Radoje Vidović, v. r.	Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Fehim Škaljić, v. r.
---	--

На основу члана IV.B.7. a)(IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, доносим

УКАЗ**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЕЛЕКТРИЧНОЈ ЕНЕРГИЈИ У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Проглашава се Закон о електричној енергији у Федерацији Босне и Херцеговине који је донио Парламент Федерације БиХ на сједници Представничког дома од 02.07.2013. године и на сједници Дома народа од 25.07.2013. године.

Број 01-02-775-02/13

12. августа 2013. године
Сарајево

Предсједник
Живко Будимир, c. p.

**ЗАКОН
О ЕЛЕКТРИЧНОЈ ЕНЕРГИЈИ У ФЕДЕРАЦИЈИ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 1.

Опште одредбе

- (1) Овим Законом уређује се функционисање електроенергетског сектора, електропривредне дјелатности, развој тржишта електричне енергије, регулисање тржишта, општи услови за испоруку електричне енергије, планирање и развој, изградња, реконструкција и одржавање електроенергетских објеката, надзор над провођењем закона и друга питања од значаја за обављање електропривредне дјелатности у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација).
- (2) Пренос електричне енергије, активности везане за пренос, међународна трговина, управљање, вођење електроенергетског система, балансно тржиште и тржиште помоћних услуга нису регулисани овим законом.

II. ЦИЉЕВИ

Члан 2.

Циљеви

- (1) Овим Законом као правним оквиром се стварају услови за развој тржишта електричне енергије.
- (2) Узимајући у обзир одредбу става (1) овог члана, циљеви овог Закона су:
 - 1) обезбеђење континуираног, сигурног и квалитетног снабдевања купаца електричном енергијом;

- 2) подстицај развоја у области електроенергетике и диверзификација извора електричне енергије;
- 3) подстицај за домаћа и страна улагања;
- 4) укључивање у међународно тржиште електричне енергије, путем јединственог тржишта електричне енергије у Босни и Херцеговини;
- 5) економично и рационално кориштење електричне енергије;
- 6) енергетска ефикасност;
- 7) увођење конкуренције, транспарентности и спречавање нежељених ефеката монопола;
- 8) заштита околине у складу са прописима и домаћим и међународним стандардима;
- 9) заштита интереса корисника система и
- 10) кориштење обновљивих извора енергије.

III. ДЕФИНИЦИЈЕ И ПОМЛОВИ

Члан 3.

Дефиниције

Изрази употребљени у овом закону имају слиједећа значења:

- 1) "Директни вод" означава далековод који повезује изоловано место производње са изолованим купцима или далековод који повезује производњача електричне енергије и добављача електричне енергије ради директног снабдевања њихових властитих објеката, подружница и квалификованих купаца.
- 2) "Дистрибуција" значи развоје електричне енергије путем средњенапонске и нисконапонске дистрибутивне мреже са циљем испоруке купцима, али не укључује снабдевање.
- 3) "Дистрибуирана производња" значи производњу електричне енергије у објектима за производњу електричне енергије прикљученим на дистрибутивни систем.
- 4) "Дозвола за рад (лиценца)" значи овлаштење надлежног органа за обављање одређене електропривредне дјелатности.
- 5) "Електроенергетски субјект" значи правно лице које је основано у складу са Законом о привредним друштвима и обавља најмање једну од следећих дјелатности: производња, пренос, дистрибуција, снабдевање или трговина електричне енергије.
- 6) "Енергетска дозвола" значи управни акт који издаје Федерално министарство енергије, рударства и индустрије (у даљем тексту: Министарство) инвеститору у поступку прикупљања потребних дозвола за изградњу производног електроенергетског објекта.
- 7) "Енергетска ефикасност/управљање потражњом" значи цјеловит или интегрални приступ, са циљем утицаја на количину и временски распоред потрошње електричне енергије ради смањења потрошње примарне енергије и вршних оптерећења, давањем предности улагањима у мјере за енергетску ефикасност у или друге мјере, као што су уговори о снабдевању са прекидима, уместо на улагања у повећање производних капацитета, уколико прве представљају најефикаснију и најекономичнију могућност, узимајући у обзир позитиван утицај смањења потрошње енергије на околину, као и сигурност снабдевања и аспект трошкова дистрибуције који су с тим повезани, а

- што укључује и смањење дистрибутивних губитака.
- 8) "Физичко лице" је оно лице која је регистровано у складу са Законом о обрту за обављање дјелатности производње електричне енергије у објектима инсталисане снаге до 150 kW.
- 9) "Хоризонтално интегрисано друштво" значи електропривредно друштво или групу електропривредних друштава које обавља најмање једну од дјелатности производње ради продаје, или преноса или дистрибуције или снабдјевања електричном енергијом и неку другу дјелатност која није везана за електропривредну дјелатност.
- 10) "Интегрисано привредно друштво" значи вертикално или хоризонтално интегрисано електропривредно друштво.
- 11) "Интерконектор" значи опрему која се користи за повезивање електроенергетских система.
- 12) "Јавни снабдјевач квалификованих купаца" (у даљем тексту: Јавни снабдјевач) значи снабдјевача који има обавезу да снабдијева квалификованих купца када он не одабере свог снабдјевача на тржишту електричне енергије на начин и под условима које прописује Регулаторна комисија.
- 13) "Концесија" значи право обављања привредне дјелатности кориштењем природних богатстава, добара у опшој употреби и обављања дјелатности од општег интереса.
- 14) "Комерцијални купац" значи купца електричне енергије који није из реда домаћинства и јавне расvjете, а чији су објекти приклучени на дистрибутивни систем напонског нивоа нижег од 1 kV.
- 15) "Корисник система" значи свако правно лице које снабдијева, или правно и физичко лице које бива снабдијевано путем преносног или дистрибутивног система.
- 16) "Крајњи купац" значи купца који купује електричну енергију за властите потребе.
- 17) "Купац" значи купца на велико или крајњег купца електричне енергије.
- 18) "Купац из категорије домаћинства" значи купца који купује електричну енергију за употребу у властитом домаћинству, искључујући комерцијалне или професионалне дјелатности.
- 19) "Купац који није домаћинство" значи свако физичко или правно лице које купује електричну енергију која није намијењена за употребу у властитом домаћинству, укључујући производица и купце на велико.
- 20) "Купац на велико" значи правно или физичко лице које купује електричну енергију ради препродаје унутар или изван система у ком је регистрован.
- 21) "Квалификовани купац" значи купца који може слободно куповати електричну енергију од снабдјевача/трговица којег сам изабере.
- 22) "Квалификовани производица" значи производица који у појединачном објекту за производњу електричне енергије производи електричну енергију, користећи отпад или обновљиве изворе енергије на економски примјеран начин, укључујући комбинирани циклус производње топлотне и електричне енергије, који је усклађен са заштитом околине, а који такав положај може стечи на основу рјешења надлежног органа.
- 23) "Мало предузеће" значи свако привредно друштво које задовољава најмање два од три наведена критерија: да има мање од 50 упослених, да остварује укупни годишњи приход мањи од 2 miliona KM и чија је вриједност пословне имовине на крају пословне године мања од 1 milion KM, а чији су објекти приклучени на дистрибутивни систем напонског нивоа нижег од 1 kV.
- 24) "Неквалификовани купац" значи купца за којег се електрична енергија добавља на регулисани начин и по регулисаним цијенама (тарифама).
- 25) "Независни производица" значи производица који не обавља дјелатност производње електричне енергије као јавну услугу, а који посједује властите објекте за производњу електричне енергије ради продаје на тржишту.
- 26) "Обавеза јавне услуге" значи загарантовани ниво услуге коју ће електропривредно друштво пружити купцима у општем друштвеном и економском интересу ради обезбеђења сигурности снабдјевања, редовности, квалитета и цијене снабдјевања, као и заштите животне средине, укључујући енергетску ефикасност и употребу енергије из обновљивих извора.
- 27) "Обновљиви извори енергије" значе обновљиве нефосилне изворе енергије (вјетар, сунце, геотермални извори, таласи, плима/осека, хидроенергија, биомаса, депонијски гас, гас из постројења за прераду отпада и биогас).
- 28) "Оператор дистрибутивног система" значи правно лице које посједује лиценцу-дозволу за дјелатност дистрибуције и надлежно је за погон, управљање, одржавање, изградњу и развој електродистрибутивне мреже и приклучивање нових купаца и производица.
- 29) "Помоћне услуге" значе све услуге потребне за функционисање преносног или дистрибутивног система.
- 30) "Повезани системи" значе одређени број преносних и дистрибутивних система повезаних путем једног или више интерконектора.
- 31) "Приклучак" значи склоп електричних водова и уређаја средњег и ниског напона, укључујући и обрачунско мјерно мјесто, којима се објекат купца/производица повезује са дистрибутивном мрежом, искључујући успонске водове који су саставни дио грађевине, а преко којих се повезује мјерно мјесто купца.
- 32) "Производња" значи производњу електричне енергије.
- 33) "Производица" значи физичко или правно лице које производи електричну енергију.
- 34) "Производица за властите потребе" значи физичко или правно лице које електричну енергију производи за властите потребе.
- 35) "Референтна цијена електричне енергије" значи откупну цијену електричне енергије из постројења која користе обновљиве изворе и когенерацију чија се производња не потиче и користи се за утврђивање накнада које се плаћају за обновљиве изворе, а утврђује је Регулаторна комисија.
- 36) "Резервни снабдјевач" значи снабдјевача који има обавезу да квалификовани купца снабдијева електричном енергијом у случајевима када одабрани снабдјевач престане да врши снабдјевање квалификованих купца електричном енергијом.

- 37) "Снабдијевање" значи продају електричне енергије купцима, укључујући препродају електричне енергије.
- 38) "Сигурност" значи сигурност снабдијевања, електроенергетску сигурност и техничку сигурност.
- 39) "Снабдјевач" значи свако правно лице које посједује дозволу за обављање дјелатности снабдијевања купца електричном енергијом, издату од стране надлежног регулаторног тијела.
- 40) "Трговац" значи свако правно лице које се бави трговином елекtričnom енергијом и који посједује дозволу издату од стране надлежног регулаторног тијела.
- 41) "Трговина" значи куповину и продају електричне енергије, искључујући продају крајњем купцу.
- 42) "Универзална услуга" значи дио јавне услуге којом се гарантује прикључак и снабдијевање по разумним, једноставно и лако упоредивим и транспарентним цијенама купцима из категорије домаћinstava, малим предузēmima и комерцијалним купцима како је даље дефинирано у члану 13. овог закона.
- 43) "Вертикално интегрисано друштво" значи електропривредно друштво или групу електропривредних друштава у којима исто лице или више истих лица имају право да директно или индиректно управљају друштвом, где друштво или група друштава обавља најмање једну од дјелатности преноса или дистрибуције и најмање једну од дјелатности производње или снабдијевања електричном енергијом.

IV. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА СТРАТЕГИЈА, ПОЛИТИКА И ПЛАН РАЗВОЈА

Члан 4.

Електроенергетска стратегија

- (1) Министарство израђује, Влада Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације) предлаже, а Парламент Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Парламент Федерације) доноси Енергетску стратегију Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Енергетска стратегија Федерације).
- (2) Саставни дио Енергетске стратегије Федерације је Електроенергетска стратегија Федерације.
- (3) Електроенергетска стратегија Федерације састоји се од:
- 1) Електроенергетске политике,
 - 2) Стратешког плана развоја електроенергетског сектора (у даљем тексту: Стратешки план),
 - 3) Акционог плана који дефинише стратешке активности које се требају имплементирати (у даљем тексту: Акциони план).
- (4) Електроенергетска стратегија Федерације доносе се за период од најмање 20 година.
- (5) Министарство разматра и прати реализацију Електроенергетске стратегије Федерације и утврђених циљева и по потреби ажурира сваке три године, а измене и допуне исте врше се по процедурима из става (1) овог члана.
- (6) Електроенергетска политика и Стратешки план доносе се за период од најмање 20 година, разматрају се најмање сваке три године и ажурирају по потреби, а измене и допуне истих врше се по процедурима из става (1) овог члана.
- (7) Електроенергетска стратегија Федерације утврђује развој електроенергетске инфраструктуре усклађено са

Стратешким планом и Просторним планом Федерације, истовремено утврђујући потребна улагања у јавну инфраструктуру, као и очекивани ниво улагања домаћих и страних улагача у електроенергетски сектор.

- (8) Електроенергетска стратегија Федерације припрема се у сарадњи са кантонима.

Члан 5.

Електроенергетска политика

- (1) Влада Федерације проводи електроенергетску политику у складу са Електроенергетском стратегијом Федерације.
- (2) Електроенергетском политиком се обезбеђује:
- 1) осигурање сигурног, поузданог и квалитетног снабдијевања електричном енергијом;
 - 2) промовисање уравнотежености развоја електроенергетског сектора у целини узимајући у обзир промјене у потрошњи;
 - 3) повећање кориштења доступних примарних извора енергије;
 - 4) промовисање кориштења обновљивих извора енергије и енергетске ефикасности;
 - 5) осигурање ефикасног кориштења и производње електричне енергије;
 - 6) заштита права и интереса свих учесника у електроенергетском сектору;
 - 7) доношење програма заштите угрожених купаца;
 - 8) осигурање заштите околине (еколошке равнотеже) при обављању енергетских активности;
 - 9) промовисање инвестиција и осигурање развоја електроенергетског сектора и увођење нових технологија у електроенергетском сектору;
 - 10) промовисање конкуренције у електроенергетском сектору према принципима недискриминације и транспарентности и промовисање конкуренције на тржишту електричне енергије;
 - 11) имплементација обавеза вршења јавне и универзалне услуге;
 - 12) имплементација међународних обавеза у електроенергетском сектору.

Члан 6.

Стратешки план развоја електроенергетског сектора

- (1) Стратешки план обухвата слиједеће:
- 1) развој електроенергетске инфраструктуре, изградњу нових електроенергетских објеката ради обезбеђења сигурности снабдијевања и задовољавања потрошње електричне енергије, уз уважавање технолошких и економских критерија, а у складу са критеријима за заштиту животне средине;
 - 2) развој и мјере за подстицање употребе обновљивих извора енергије и производње електричне енергије из обновљивих извора енергије;
 - 3) мјере за повећање ефикасности кориштења енергије;
 - 4) дугорочну пројекцију електроенергетског биланса са дефинисаном динамиком и начином остваривања и праћења развоја из тач. 1) и 2) овог члана, укључујући и оцјену остварених ефеката;
 - 5) увођење нових технологија у електроенергетски сектор;
 - 6) мјере економичног и рационалног кориштења електричне енергије;
 - 7) мјере подршке институцијама за енергију у Федерацији и

- 8) оквирна финансијска средства за реализацију Стратешког плана.
- (2) Стратешки план из става (1) овог члана мора бити усклађен са Просторним планом Федерације и просторним плановима кантоне.

Члан 7.

Акциони план

- (1) Ради остваривања циљева утврђених Електроенергетском политиком и Стратешким планом, доноси се Акциони план на период од десет година.
- (2) Акциони план из става (1) овог члана садржи:
- 1) начин, динамику и мјере за остваривање Стратешког плана;
 - 2) динамику и рокове изградње и реконструкције електроенергетских објеката;
 - 3) податке о субјектима одговорним за реализацију планираних програма и пројеката;
 - 4) податке о висини потребних финансијских средстава, изворима финансирања, укључујући и процјену нивоа улагања домаћих и страних инвеститора у електроенергетски сектор и
 - 5) друге елементе значајне за спровођење Стратешког плана.
- (3) За надзор над провођењем Стратешког плана и Акционог плана надлежно је Министарство.
- (4) Министарство израђује и доставља Влади Федерације годишњи Извештај о реализацији Стратешког плана и Акционог плана.
- (5) Извештај из става (4) овог члана садржи:
- 1) резултате остварене у претходној години у односу на постављене циљеве;
 - 2) оцјену утицаја остварених резултата имплементације;
 - 3) приједлог мјера за повећање ефикасности имплементације и
 - 4) оцјену потребе дораде Стратешког плана и Акционог плана.

Члан 8.

Усклађивање планова

- (1) Дугорочни и краткорочни планови производијача, оператора дистрибуције, снабдјевача, Регулаторне комисије за енергију у Федерацији, као и других субјеката у електроенергетском сектору требају бити усклађени са Електроенергетском стратегијом Федерације.
- (2) Јединице локалне и кантоналне управе су обавезне да хармонизирају своја постојећа, односно нова планска документа са Електроенергетском стратегијом Федерације.

Члан 9.

Биланс енергетских потреба

- (1) Влада Федерације, на предлог Министарства, доноси дугорочне, трогодишње и годишње билансе енергетских потреба Федерације који ће: предвидјети потрошњу енергије, изворе (типове) енергије и мјере које ће се примјењивати да би се задовољила потрошња енергије и енергената у назначеном периоду.
- (2) Биланс енергетских потреба Федерације чини један од полазних докумената који се користе у припреми израде Енергетске стратегије Федерације.
- (3) Министарство доноси Правилник о билансу енергетских потреба којим се прописују садржај и начин доставе података које су тијела и институције федералне власти, кантонална тијела и институције, јединице локалне самоуправе и енергетски субјекти

дужни доставити Министарству ради утврђивања приједлога биланса енергетских потреба.

(4) Правилником из става (3) овог члана ће се дефинисати обавезе јединица локалне самоуправе и енергетских субјеката за достављање потребних података кантоналним министарствима надлежним за израду биланса енергетских потреба кантона.

Члан 10.

Електроенергетски биланс

- (1) Дугорочни електроенергетски биланс се доноси за период од десет година уз константно годишње ажурирање.
- (2) Годишњи електроенергетски биланс се доноси најкасније до 31. октобра текуће године за идућу годину. Годишњи електроенергетски биланс обавезно садржи:
- 1) план потреба по појединим врстама примарне енергије и енергената;
 - 2) план обезбеђења појединих врста примарне енергије и енергената;
 - 3) начин на који се осигуравају потребе снабдијевања појединим врстама енергената укључујући примарну (обновљиви и необновљиви извори енергије) и финалну енергију;
 - 4) годишњи план, односно мјесечне планове производње електричне енергије;
 - 5) годишњи план, односно мјесечне планове потрошње електричне енергије;
 - 6) биланс снага на мрежи преноса, укључујући и планове резерви;
 - 7) план набавке електричне енергије од индустриских електрана и независних производјача;
 - 8) план испоруке и набавке електричне енергије по основу уговора о купопродаји, укључујући план увоза-извоза електричне енергије;
 - 9) план губитака електричне енергије;
 - 10) план залиха енергије у акумулацијама хидроелектрана;
 - 11) план набавки и потреба за угљем и течним горивима;
 - 12) план ремонта, ревитализације и реконструкције производних капацитета;
 - 13) годишњи ниво резервних капацитета (маргина резерве) електроенергетских постројења и објеката;
 - 14) потребне нивое радних резерви сваке године и захтјеве везане за енергетску ефикасност за сваку годину.

Члан 11.

Привремене смјернице електроенергетске политике

- (1) До доношења електроенергетске политике Министарство припрема, Влада Федерације доноси, а Парламент Федерације даје сагласност на привремене смјернице електроенергетске политичке за све учеснике у електроенергетском сектору укључујући и Регулаторну комисију за енергију.
- (2) Поступак измјена и допуна привремених смјерница за учеснике у електроенергетском сектору и Регулаторну комисију за енергију проводи се према ставу (1) овог члана.

V. ЕЛЕКТРОПРИВРЕДНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Члан 12.

Електропривредне дјелатности

- (1) Електропривредним дјелатностима, које су предмет овог закона, сматрају се:

- 1) производња електричне енергије;
- 2) дистрибуција електричне енергије;
- 3) снабдијевање електричном енергијом и
- 4) трговина електричном енергијом.
- (2) Електропривредне дјелатности из става (1) овог члана обављају електроенергетски субјекти основани у складу са Законом о привредним друштвима ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 7/09 и 63/10) и регистровани за обављање барем једне од наведених дјелатности из става (1) овог члана, уз услов да добију дозволу за обављање дјелатности од Регулаторне комисије.
- (3) Изузетно од одредби из става (2) овог члана, производњом електричне енергије, на начин и под условима утврђеним овим Законом, могу се бавити и физичка лица која су основана у складу са Законом о обрту и сродним дјелатностима ("Службене новине Федерације БиХ" број 35/09) и која ту дјелатност обављају у статусу обртника, у објектима инсталисане снаге до 150 kW, уз услов да добију дозволу за обављање дјелатности производње електричне енергије утврђену овим законом и уз обавезу уписа у регистар порезних обvezника у складу са Законом о порезу на доходак ("Службене новине Федерације БиХ" бр. 10/08, 9/10, 44/11).
- (4) Производња електричне енергије за властите потребе не сматра се електропривредном дјелатношћу.

Члан 13.

Јавна услуга

- (1) Електроенергетском субјекту, у општем економском и друштвеном интересу може се наметнути обавеза јавне услуге која ће обезбедити сигурност снабдијевања, редовност, квалитет и цијену снабдијевања, као и заштиту животне средине, укључујући енергетску ефикасност, употребу енергије из обновљивих извора и заштиту околине, а све у складу са важећим прописима Федерације и међународним уговорима које је закључила Босна и Херцеговина.
- (2) Обавеза вршења јавне услуге утврђује се у дозволи за рад коју издаје Регулаторна комисија.
- (3) Обавезе јавне услуге су јасно дефинисане, транспарентне, недискриминирајуће и провјерљиве и биће објављене.
- (4) Свим домаћим и страним електроенергетским субјектима гарантује се равноправност приступа домаћим купцима под истим условима и у складу са овим Законом.
- (5) Влада Федерације доноси програм за заштиту угрожених купаца, којим ће се дефинисати активности које се односе на заштиту угрожених купаца од искључења електричне енергије као и заштиту купаца у удаљеним подручјима.
- (6) Програм заштите угрожених купаца из става (5) овог члана чини саставни дио Електроенергетске политike, а до доношења исте, саставни дио Привремених смјерница електроенергетске политike.
- (7) Као дио обавезе јавне услуге, електроенергетски субјекти којима је та обавеза наметнута у складу са ставом (1) овог члана, дужни су пружати универзалну услугу снабдијевања електричном енергијом свим крајњим купцима из категорије домаћинстава, малим предузећима и комерцијалним купцима, на подручју њиховог дјеловања, у складу са Електроенергетском политиком Федерације.

- (8) Купци из става (7) овог члана имају право да буду снабдијевани електричном енергијом одређене квалитетом по разумним, лако и јасно упоредивим и транспарентним цијенама.
- (9) Квалификованi купци који су на тржишту и квалификуванi купци који нису одабрали снабдијевача на слободном тржишту имају право снабдијевања од стране јавног снабдијевача у складу са одредбама овог закона и правилника о снабдијевању квалификуваних купаца електричном енергијом којег, у року до шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, прописује Регулаторна комисија, а који, поред осталог, обавезно садржи:
- 1) динамику укидања тарифних ставова за поједине категорије купаца до потпуног отварања тржишта,
 - 2) начин снабдијевања квалификуваних купаца, успоставу јавног снабдијевача, његова права и обавезе,
 - 3) права и обавезе квалификуваних купаца,
 - 4) поступак и услове промјене снабдијевача,
 - 5) услуге резервног снабдијевача, услове под којима квалификувани купац може користити услуге резервног снабдијевача, критериј за његов одабир, као и начин формирања цијена електричне енергије резервног снабдијевача, те вријеме трајања услуге резервног снабдијевача,
 - 6) методологију за утврђивање цијена услуге снабдијевања од јавног снабдијевача.

Члан 14.

Раздавање дјелатности

- (1) Електроенергетски субјект који обавља двије или више електропривредних дјелатности, или уз електропривредну дјелатност обавља и другу дјелатност, дужан је те дјелатности обављати функционално развојено.
- (2) Функционално раздавање из става (1) овог члана укључује:
- 1) раздавање рачуна у интерном рачуноводству вертикално интегрисаног друштва на начин да:
 1. одвојено води пословне књиге и рачуноводство за електропривредне дјелатности производње, дистрибуције, снабдијевања и трговине електричном енергијом,
 2. одвојено води пословне књиге и рачуноводство за друге неелектропривредне дјелатности које обавља,
 3. сачини и објави одвојене финансијске извештаје (биланс стања, биланс успјеха, извештај о новчаним токовима) и друге извештаје за сваку електропривредну дјелатност и неелектропривредну дјелатност одвојено, а у складу са прописима којим се уређује рачуноводство и ревизија.
 - 2) Раздавање пословног управљања с циљем:
 1. обезбеђења одвојеног пословног управљања различitim електропривредним дјелатностима којим се обезбеђује развојено и независно остваривање међусобних комерцијалних интереса,
 2. обезбеђење услова да лица која су у управљачкој структури у једној електропривредној дјелатности не могу бити чланови у управљачкој структури вертикално интегрисаног друштва,
 3. обезбеђење услова да лица запослена у једној електропривредној дјелатности не

могу обављати послове у другој електро- привредној дјелатности.

VI. ТРЖИШТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 15.

Тржиште електричне енергије

- (1) У складу са одредбама Уговора о успостави Енергетске заједнице Југоисточне Европе, актима Државне регулаторне комисије за електричну енергију (у даљем тексту: ДЕРК), актима Регулаторне комисије и овим законом су утврђене основне смјернице функционисања, развоја и надзора тржишта електричне енергије.
- (2) Развој тржишта електричне енергије, проводит ће се у складу са Електроенергетском политиком, реформом енергетског сектора, овим законом, проведбеним прописима донесеним на основу закона и актима ДЕРК-а и Регулаторне комисије.

Члан 16.

- (1) Електропривредне дјелатности утврђене овим законом обављат ће се у складу са правилима којима се уређују односи на тржишту електричне енергије или као пружање јавне услуге.
- (2) Електропривредне дјелатности производње електричне енергије ради продаје на тржишту и снабдијевања електричном енергијом квалификованих купаца обављају се према правилима којима се уређују тржишни односи у којима електропривредни субјекти слободно договарају количину, цијenu и услове испоруке електричне енергије, закључењем краткорочних и дугорочних уговора или директним учешћем на организираном тржишту.
- (3) Електропривредне дјелатности производње електричне енергије за неквалификоване (тарифне) купце и за квалификоване купце који се снабдијевају од јавног снабдјевача у складу са чланом 13. став (9) овог закона, дистрибуција електричне енергије, као и снабдијевање електричном енергијом неквалификованих (тарифних) купаца и квалификованих купаца који се снабдијевају од јавног снабдјевача у складу са чланом 13. став (9), обављају се у оквиру вршења обавезе јавне услуге.

VII. РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГИЈУ

Члан 17.

Регулаторна комисија

- (1) Ради остваривања циљева из члана 2. овог закона и регулисања тржишта електричне енергије у Федерацији, основана је Регулаторна комисија за електричну енергију у Федерацији Босне и Херцеговине, која овим законом мијења име у Регулаторна комисија за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Регулаторна комисија).
- (2) Регулаторна комисија има три члана (предсједника и два члана Регулаторне комисије).

Члан 18.

Правни статус Регулаторне комисије

- (1) Регулаторна комисија је специјализирана, самостална, независна и непрофитна организација у Федерацији.
- (2) Регулаторна комисија има својство правног лица.

Члан 19.

Назив и сједиште Регулаторне комисије

- (1) Назив Регулаторне комисије је: Регулаторна комисија за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине.
- (2) Сједиште Регулаторне комисије је у Mostaru.

Члан 20.

Печат Регулаторне комисије

- (1) Регулаторна комисија има печат који се израђује, употребљава и чува у складу са Законом о печату Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације BiH", бр. 2/94, 21/96 и 46/07).

Члан 21.

Надлежност Регулаторне комисије

- (1) Регулаторна комисија има слиједеће надлежности:
 - 1) надзор и регулисање односа између производње, дистрибуције, снабдијевања и купаца електричне енергије, укључујући и трговце електричном енергијом, у складу са овим законом и проведбеним актима Регулаторне комисије;
 - 2) надзор тржишта електричне енергије;
 - 3) доношење методологије и критерија за утврђивање тарифних ставова за неквалификоване купце, провођење усвојене методологије и вршење надзора над примјеном тарифних ставова за неквалификоване купце, као и доношење методологије и критерија за утврђивање цијена услуге јавног снабдјевача, времена трајања услуге јавног снабдјевача и вршење надзора над примјеном цијене услуге јавног снабдјевача;
 - 4) доношење методологије и утврђивање тарифних ставова, рокова и услова за коришћење дистрибутивних система. Тарифни ставови треба да омогуће неопходна улагања у дистрибутивну мрежу, која се треба извести на начин којим ће се осигурати одрживост и развој мреже;
 - 5) утврђивање тарифних ставова за неквалификоване купце;
 - 6) утврђивање цијена услуге јавног снабдјевача до потпуног отварања тржишта електричне енергије или давање сагласности на цијене услуге јавног снабдјевача након потпуног отварања тржишта електричне енергије;
 - 7) доношење методологије за утврђивање накнаде, рокова и услова за прикључак на дистрибутивну мрежу;
 - 8) давање сагласности на износ накнада за прикључак на дистрибутивну мрежу;
 - 9) издавање, обнова, пренос или одузимање дозвола за производњу, дистрибуцију, снабдијевање, трговину електричне енергије и оператора за обновљиве изворе енергије и когенерације;
 - 10) издавање претходне сагласности за изградњу директних далековода у складу са проведбеним актом;
 - 11) доношење Општих услова за испоруку електричне енергије (у даљем тексту: Општи услови) и Мрежних правила дистрибуције;
 - 12) доношење методологије о начину утврђивања гарантованих откупних цијена електричне енергије из постројења која користе обновљиве изворе и когенерације;
 - 13) утврђивање референтне цијене електричне енергије за постројења која користе обновљиве изворе и когенерацију;
 - 14) доношење методологије за утврђивање трошка угља који се користи за производњу електричне енергије до потпуне дерегулације производње;
 - 15) утврђивање трошка угља за термоелектране у складу са прописаном методологијом за утврђивање цијене угља који се користи за

- производњу електричне енергије до потпуне дерегулације производње;
- 16) прописује процедуру и критерије за одабир Резервног снабдјевача, укључујући и вријеме трајања услуге Резервног снабдјевача, те врши надзор над примјеном цијене услуге Резервног снабдјевача;
- 17) покретање поступка за издавање прекршајних налога у складу са казненим одредбама закона;
- 18) доношење методологије за утврђивање количина и цијене за обрачун електричне енергије по основу неовлаштења потрошње;
- 19) провођење арбитраже како је утврђено у чл. 39. и 40.
- (2) Регулаторна комисија осигурава недискриминацију, ефикасну конкуренцију и ефикасно функционисање тржишта електричне енергије, обраћајући посебну пажњу на:
- 1) квалитет снабдјевања електричном енергијом који се односи на квалитет услуга, а посебно на:
 1. вријеме потребно Операторима дистрибутивних система за обављање прикључења и поправки;
 2. непрекидност напајања;
 3. квалитету електричне енергије;
 - 2) раздавање рачуна и управљања, ради изbjегавања унакrsних субвенционирања измеđу дјелатности производње, дистрибуције и снабдјевања;
 - 3) објављивање одговарајућих информација Оператора дистрибутивног система које се односе на приступ дистрибутивној мрежи и кориштење дистрибутивне мреже;
 - 4) чување повјерљивости комерцијално-пословних информација које користе Оператори дистрибутивног система;
 - 5) услове, правила и тарифе за прикључење нових производњача електричне енергије који гарантују објективност, транспарентност и равноправност, посебно узимајући у обзир трошкове и користи различитих технологија које користе обновљиве изворе енергије, од дистрибуиране производње и когенерације и
 - 6) Испуњавање обавеза Оператора дистрибутивног система утврђених овим законом и подзаконским актима.
- (3) Поред надлежности из става (1) и (2) овог члана, Регулаторна комисија ће обављати и послове прописане јој другим законима и прописима из области енергије.
- (4) Регулаторна комисија ће послове из своје надлежности из ст. (1), (2) и (3) овог члана обављати у складу са Електроенергетском стратегијом и Електроенергетском политиком Федерације, као и привременим смјерницама из члана 11. овог закона.

Члан 22.

Обавезе Регулаторне комисије

- (1) У извршавању својих овлаштења и обављању својих функција према овом закону Регулаторна комисија је обавезна да:
- 1) у складу са међународним нормама и стандардима Европске уније, Електроенергетском политиком, реформом енергетског сектора, проведеним прописима и актима ДЕРК-а осигура постепено увођење, регулисање и развој тржишта електричне енергије, као и да осигура транспарентне и равноправне односе измеđу свих учесника на тржишту;

- 2) штити права учесника у енергетском сектору (купце, операторе дистрибутивног система, производњаче, снабдјеваче и трговце);
- 3) ствара услове за ефикасан, поуздан и економичан систем производње, дистрибуције и снабдјевања електричном енергијом;
- 4) ствара услове за конкурентност у производњи и снабдјевању електричном енергијом;
- 5) ствара услове за ефикасност, економичност и сигурност при кориштењу електричне енергије;
- 6) ствара одговарајуће услове за одрживост и развој електроенергетског система (производње и дистрибуције);
- 7) регулише квалитет услуга на свим нивоима, као и тарифе и накнаде које се плаћају за регулисане услуге у дистрибуцији, имајући у виду интересе и потребе свих корисника за снабдјевање електричном енергијом;
- 8) надгледа ефикасност механизама и процеса ради осигурања равнотеже измеđу потражње и понуде електричне енергије;
- 9) потиче учеснике у електроенергетском сектору на активности везане за сигурност људи и заштиту околишта;
- 10) прати и надгледа извршавање одредби и услова из издатих дозвола и
- 11) доноси проведбене прописе за остваривање прописаних надлежности.

Члан 23.

Извјештавање и сарадња Регулаторне комисије

- (1) Регулаторна комисија о свом раду подноси извјештај Парламенту Федерације најмање једном годишње.
- (2) У свом раду Регулаторна комисија сарађује са ДЕРК-ом, Независним оператором система за Босну и Херцеговину (у даљем тексту: НОС BiH) и јединственом компанијом за пренос електричне енергије у Босни и Херцеговини, Електропреносом Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Електропренос BiH).
- (3) У извршавању својих надлежности и обавеза, Регулаторна комисија сарађује са свим субјектима у електроенергетском сектору Федерације.

Члан 24.

Именовање чланова Регулаторне комисије

- (1) Чланови Регулаторне комисије бирају се у поступку спроведеном по јавном конкурсу, који се објављује у најмање два дневна листа и "Службеним новинама Федерације BiH".
- (2) На основу овлаштења Владе Федерације, Министарство расписује јавни конкурс из става (1) овог члана.
- (3) Ранг листу кандидата за чланове Регулаторне комисије утврђује комисија за рангирање кандидата (у даљем тексту: Комисија).
- (4) Комисију из става (3) овог члана именује Влада Федерације.
- (5) Рјешење о именовању Комисије објављује се у "Службеним новинама Федерације BiH".
- (6) Влада Федерације, у року од 30 дана од дана пријема предлога ранг листе од стране Комисије, утврђује предлог за именовање чланова Регулаторне комисије и исти, уз претходно прибављену сагласност предсједника и потпредсједника Федерације, доставља Парламенту Федерације.
- (7) Парламент Федерације, на основу предлога из става (6) овог члана, именује чланове Регулаторне комисије.

- (8) При именовању чланова Регулаторне комисије мора се осигурати равноправна заступљеност конститутивних народа у Федерацији.

Члан 25.

Руковођење Регулаторном комисијом

- (1) Радом Регулаторне комисије руководи предсједник.
- (2) Предсједник Регулаторне комисије може овластити другог члана Регулаторне комисије да привремено обавља неке или све дужности предсједника.
- (3) Функција предсједника Регулаторне комисије је изменењива и траје годину дана.
- (4) Регулаторна комисија именује секретара Регулаторне комисије.

Члан 26.

Посебни услови које морају испуњавати чланови Регулаторне комисије

- (1) Поред општих услова предсједник и чланови Регулаторне комисије морају испуњавати, изменећу осталих, и следеће посебне услове за именовање:
 - 1) Висока стручна спрема из области инжењерства, економије или права са одговарајућим вишегодишњим професионалним искуством у енергетском сектору;
 - 2) Претходно искуство и знања о питањима везаним за енергетске дјелатности, посебно о питањима технологије, економије, права или заштите окoline;
 - 3) Способност креативног доприноса у реформи енергетског сектора;
 - 4) Доказани успешни резултати рада током радног искуства;
 - 5) Комуникационске и организацијске способности;
 - 6) Способност управљања финансијским и људским ресурсима и наклоњеност тимском раду и
 - 7) Знање енглеског језика или неког другог светског језика.
- (2) Предсједник и чланови Регулаторне комисије морају бити држављани Босне и Херцеговине са сталним пребивалиштем у Федерацији.

Члан 27.

Мандат члана Регулаторне комисије

- (1) Мандат члана Регулаторне комисије траје пет година.
- (2) Исто лице може бити највише два пута именовано у састав Регулаторне комисије.

Члан 28.

Околности због којих се не може обављати функција члана Регулаторне комисије

- (1) Чланови Регулаторне комисије не могу:
 - 1) бити међусобно у браку или сродству у првој линiji, у побочној линiji до трећег степена закључно, као и по тазбини до другог степена закључно;
 - 2) бити лица кажњавана за кривична дјела или правоснажно осуђена за кривично дијело због злоупотребе службене дужности, корупције, преваре или другог кривично дијело које их чини неподобним за обављање дужности у Регулаторној комисији;
 - 3) бити чланови органа законодавне, извршне или судске власти и надзорног или управног одбора било којег привредног друштва;
 - 4) обављати дјелатности или проводити активности које су у супротности са начелима транспарентности и недискриминације на тржишту електричне енергије у Федерацији;

- 5) имати лични, породични или финансијски интерес у електроенергетском сектору;
 - 6) бити припадници било које политичке странке, нити се активно укључивati у политичке активности,
 - 7) бити власници привредног друштва/обрта или обављати било какву привредну дјелатност у било којем својству.
- (2) Околности из става (1) тачке 2) овог члана документују се одговарајућом потврдом надлежних судских органа, а околности из тач. 3), 5) и 6) изјавом издатом под материјалном и кривичном одговорношћу.

Члан 29.

Престанак функције члана Регулаторне комисије

- (1) Функција члана Регулаторне комисије престаје:
 - 1) ако је члан Регулаторне комисије неоправдано одсутан са више од три узастопне сједнице Регулаторне комисије;
 - 2) када Парламент Федерације усвоји писану оставку на чланство у Регулаторној комисији, даном њеног усвајања и
 - 3) када члан Регулаторне комисије буде разријешен дужности због околности из става (2) овог члана и члана 35. овог закона.
- (2) Ако је неки члан Регулаторне комисије постао дјелимично или потпуно пословно неспособан, или се испунио један од услова који ограничавају именовање за члана Регулаторне комисије из члана 28. овог закона, ако током мандата буде осуђен за учњено кривично дјело или је оптужен за кривично дјело злоупотребе положаја и овлаштења, или ако не обавља дужност члана Регулаторне комисије у складу са законом и другим прописима који регулишу ову област, Влада Федерације предлаже Парламенту Федерације разријешење таквог члана са функције по хитном поступку.
- (3) Са престанком функције члана Регулаторне комисије, као последицом околности из члана 35. овог закона или смрти члана Регулаторне комисије, именује се друго лице које мора испуњавати услове прописане овим законом и другим прописима, а свако лице које буде тако именовано остат ће на тој функцији до истека мандата претходника.
- (4) За случај околности из става (1) тачка 1) и става (2) овог члана, секретар Регулаторне комисије и најмање један од чланова Регулаторне комисије дужни су без одлагања обавјестити Владу Федерације о насталим околностима ради поступања у складу са ставом (2) овог члана.

Члан 30.

Покретање поступка избора и именовања члана Регулаторне комисије

- (1) Министарство, у року од шест мјесеци прије истека мандата члана Регулаторне комисије, а на основу обавијести Регулаторне комисије, покреће поступак избора и именовања.
- (2) До именовања другог лица, у циљу онемогућавања блокаде рада Регулаторне комисије, Влада Федерације је обавезна у року од десет дана, од дана истека мандата једног од чланова Регулаторне комисије, именовати као вршиоца дужности члана Регулаторне комисије којему је истекао мандат, док Парламент Федерације не именује новог члана.
- (3) У случају престанка мандата члана Регулаторне комисије због једног од наведених разлога из члана 29.

овог закона, у циљу онемогућавања блокаде рада Регулаторне комисије, Влада Федерације је обавезна у року од десет дана, од дана престанка мандата тог члана Регулаторне комисије, именовати вршиоца дужности члана Регулаторне комисије из реда упосленика Регулаторне комисије, који је најквалификованiji за обављање те функције и припадник је истог конститутивног народа којем је припадао члан Регулаторне комисије којем је преостао мандат, док Парламент Федерације не именује новог члана.

- (4) У случају именовања из ст. (2) и (3) овог члана, Влада Федерације о истом обавежештава Парламент Федерације по хитном поступку.

Члан 31.

Финансирање и буџет Регулаторне комисије

- (1) Регулаторна комисија се финансира из прихода од регулаторних и једнократних накнада које ће наплаћивати од ималаца дозвола који се баве дјелатношћу из члана 12. овог закона и прихода од накнада за дозволе које издаје, укључујући и накнаде трошкова по основу арбитраже.
- (2) Накнаде из става (1) овог члана ће бити одређене тако да покривају трошкове Регулаторне комисије.
- (3) Вишак прихода од регулаторних и једнократних накнада из става (1) овог члана као и других накнада остварених од послова из надлежности Регулаторне комисије, у односу на финансијски план Регулаторне комисије, преноси се у приход за наредну годину.
- (4) Буџет Регулаторне комисије усваја Парламент Федерације прије почетка буџетске године, на предлог Регулаторне комисије.
- (5) Буџет Регулаторне комисије објављује се у "Службеним новинама Федерације BiH".

Члан 32.

Рад Регулаторне Комисије

- (1) Сједнице Регулаторне комисије су јавне, осим када се ради о повјерљивим информацијама и пословним тајнама, у складу са актима Регулаторне комисије.
- (2) Регулаторна комисија одлуке доноси већином гласова.
- (3) Све одлуке из надлежности Регулаторне комисије су у писаном облику и садрже основе за доношење одлука.
- (4) Одлуке Регулаторне комисије из става (3) овог члана се објављују у "Службеним новинама Федерације BiH".
- (5) Документација Регулаторне комисије, забиљешке свих расправа и записници се чувају у складу са актима Регулаторне комисије.
- (6) Документација и забиљешке из става (5) овог члана су на располагању јавности, осим повјерљивих информација и пословних тајни, које су одређене као такве у складу са актима Регулаторне комисије.

Члан 33.

Понашање члана Регулаторне комисије
по етичком кодексу

Члан Регулаторне комисије, у складу са овим Законом, актима Регулаторне комисије и етичким кодексом, не смије учествовати у гласању о питањима за која има неки директни или индиректни интерес.

Члан 34.

Обавијест члана Регулаторне комисије о сукобу интереса

Уколико у било којој фази током рада Регулаторне комисије дође до сукоба интереса неког од чланова Регулаторне комисије, тај члан је обавезан да одмах и у потпуности открије природу таквог интереса и напусти сједницу како би омогућио осталим члановима Регулаторне

комисије да расправљају о том сукобу и одреде да ли је тиме члан спријечен да учествује и одлучује на том састанку због сукоба интереса.

Члан 35.

Санкције због непоштивања етичког кодекса

Сваком члану Регулаторне комисије који поступи супротно етичком кодексу и одредбама чл. 33. и 34. овог закона престаје мандат у Регулаторној комисији.

Члан 36.

Статут Регулаторне комисије

- (1) Регулаторна комисија доноси Статут којим се уређује управљање и организација Регулаторне комисије.
- (2) Парламент Федерације даје сагласност на Статут Регулаторне комисије.
- (3) Статут Регулаторне комисије објављује се у "Службеним новинама Федерације BiH".

Члан 37.

Појединачна акта Регулаторне комисије

- (1) Појединачни акти које у оквиру своје надлежности доноси Регулаторна комисија су коначни.
- (2) Против појединачних аката Регулаторне комисије странка може покренути управни спор код надлежног суда.
- (3) Управни спор се покреће подношењем тужбе код надлежног суда.
- (4) Тужба за покретање управног спора не одгађа извршење појединачног акта против кога је покренут управни спор, уколико надлежни суд другачије не одлучи.

VIII. ОБАВЕЗА ДОСТАВЉАЊА ПОДАТАКА РЕГУЛАТОРНОЈ КОМИСИЈИ И РЈЕШАВАЊЕ СПОРОВА

Члан 38.

Достављање података и информација Регулаторној комисији

- (1) Регулаторна комисија може захтијевати од свих ималаца лиценци да осигурају документацију, податке и информације који су јој потребни за обављање послова из њене надлежности.
- (2) Ималац дозволе, на захтјев Регулаторне комисије, дужан је документовати вјеродостојност података и информација из става (1) овог члана.
- (3) Ималац дозволе је дужан достављати документацију, податке и информације из става (1) овог члана у траженом року, те сарађивати са Регулаторном комисијом.
- (4) Информације ималаца дозвола Регулаторна комисија је дужна користити само у сврху обављања послова у оквиру законом утврђене надлежности.
- (5) Ималац дозволе и Регулаторна комисија који, у обављању својих дужности, дођу до података за које се може основано претпоставити да су повјерљивог карактера, обавезни су чувати повјерљивост таквих података.

Члан 39.

Арбитража Регулаторне комисије у споровима

Ако се заинтересиране стране посебно договоре и обострано затраже, Регулаторна комисија арбитрира у споровима између ималаца дозвола или имаоца дозволе и купца у вези са:

- 1) правом на снабдијевање електричном енергијом;
- 2) обавезом снабдијевања електричном енергијом;
- 3) тарифама по којима се врши снабдијевање електричном енергијом;

- 4) кашњењима или одбијањем снабдијевања електричном енергијом и
- 5) квалитетом снабдијевања електричном енергијом и пружањем услуга с тим у вези.

Члан 40.

Арбитражна правила и рјешавање жалби

- (1) Регулаторна комисија доноси правила и процедуре за провођење арбитража из члана 39. овог закона, као и за рјешавање жалби корисника електроенергетског система у односу на имаоце дозвола из оквира надлежности Регулаторне комисије.
- (2) Регулаторној комисији припада право на накнаду трошкова по основу арбитража.

IX. ПРОИЗВОДЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 41.

Права и обавезе производиоца електричне енергије

- (1) Електроенергетски субјект, односно, физичко лице које обавља дјелатност производње електричне енергије има право:
 - 1) у својим производним објектима користити изворе енергије које сматра најповољнијим, производећи потребну енергију поштујући техничке карактеристике и услове заштите околине који су утврђени у дозволи и одређени прописима;
 - 2) уговорати испоруке и продају електричне енергије под условима утврђеним овим законом и другим прописима;
 - 3) приступа преносној мрежи под условима прописаним Мрежним кодексом преносног система, односно
 - 4) приступа дистрибутивним мрежама под условима који су утврђени Мрежним правилима дистрибутивног система и другим прописима.
- (2) Електроенергетски субјект, односно, физичко лице које обавља дјелатност производње електричне енергије има обавезе:
 - 1) поштовати услове из дозволе за обављање електропривредне дјелатности;
 - 2) посједовати мјерне уређаје којима се омогућује мјерење енергије и снаге која се предаје, односно преузима из мреже;
 - 3) придржавати се правила дјеловања тржишта која су прописана за тржиште електричном енергијом и
 - 4) задовољавати и поштовати прописане техничке, погонске услове, услове из водне дозволе, као и услове заштите околине.
- (3) Објекти за производњу електричне енергије морају задовољавати утврђене критерије заштите околине и осигурати трајну контролу утицаја на околину.

Члан 42.

Стицање статуса квалификованог производиоца

- (1) Електроенергетски субјект, односно, физичко лице које у појединачном производном објекту производи електричну енергију користећи отпад или обновљиве изворе енергије или се бави комбинираном производњом топлотне и електричне енергије, на економски примјерен начин у складу с мјерама заштите околине, може стећи статус квалификованог производиоца.
- (2) Статус квалификованог производиоца из става (1) овог члана стиче се на основу рјешења Регулаторне комисије и услова које посебним правилником прописује Регулаторна комисија, у складу са Електроенергетском стратегијом.

Члан 43.

Производња из обновљивих извора енергије и когенерације

- (1) Производња електричне енергије из обновљивих извора енергије и когенерације је од интереса за Федерацију.
- (2) Питања из области производње електричне енергије из обновљивих извора енергије и когенерације која нису регулисана овим законом, регулисана су другим законским актима који регулишу кориштење обновљивих извора и когенерације.

X. ДИСТРИБУЦИЈА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ПРИСТУП ДИСТРИБУТИВНОЈ МРЕЖИ

Члан 44.

Дистрибутивни систем

- (1) Дистрибутивни систем чине електроенергетски објекти (постројења и водови) ниског и средњег напона путем којих се врши дистрибуција електричне енергије.
- (2) Дистрибутивни систем мора бити доступан свим корисницима на објективан, транспарентан и недискриминирајући начин.

Члан 45.

Оператор дистрибутивног система

- (1) За погон, управљање, одржавање, изградњу и развој дистрибутивног система одговоран је електроенергетски субјект који посједује дозволу-лиценцу за обављање дјелатности дистрибуције (у даљњем тексту: Оператор дистрибутивног система).
- (2) Оператор дистрибутивног система је дужан, на основу захтјева корисника дистрибутивног система, омогућити развојење електричне енергије кроз своју мрежу као и дистрибуцију електричне енергије на свом подручју пружања услуга, укључујући и управљање дистрибутивним системом, а све у складу са техничким могућностима дистрибутивног система.
- (3) Оператор дистрибутивног система је правно лице које обавља дјелатност дистрибуције независно од осталих електроенергетских дјелатности.

Члан 46.

Независност Оператора дистрибутивног система

- (1) Оператор дистрибутивног система који је у саставу вертикално интегрисаног предузећа, функционише независно у погледу свог правног облика, организације и доношења одлука, од других дјелатности које се не односе на дјелатност дистрибуције.
- (2) Независност Оператора дистрибутивног система из става (1) овог члана, не укључује обавезу да се власништво над средствима дистрибутивног система одвоји од вертикално интегрираног предузећа.
- (3) Независност Оператора дистрибутивног система из става (1) овог члана осигурава се на сљедећи начин да:
 - 1) чланови управе не смију учествовати директно и индиректно у управљању у другим електропривредним дјелатностима вертикално интегрисаног предузећа,
 - 2) примјеном одговарајућих мјера обезбиједити независност, професионалност и одговорност у раду чланова управе,
 - 3) Оператор дистрибутивног система има право независног одлучивања о средствима потребним за погон, одржавање и развој дистрибутивног система.
- (4) Независност оператора дистрибутивног система из става (1) овог члана не односи се на право вертикално интегрисаног друштва да Оператору дистрибутивног система одобрава годишњи финансијски план и поставља или одређује границе задужености. Одобрени

финансијски план треба омогућити нормално функционисање дистрибутивног система.

- (5) Вертикално интегрисано друштво нема право да Оператору дистрибутивног система даје упутства у вези текућег пословања и одлучује о инвестицијама у дистрибутивни систем које не премашују услове из одобреног финансијског плана.

Члан 47.

Надлежност Оператора дистрибутивног система

Оператор дистрибутивног система електричне енергије:

- 1) осигурува поузданост рада дистрибутивног система и квалитет електричне енергије у складу са прописима који регулишу ову област;
- 2) осигурува усклађено дјеловање дистрибутивне мреже са преносном мрежом, електранама прикљученим на дистрибутивну мрежу, те прикљученим мрежама и постројењима корисника;
- 3) даје информације НОС БИХ-у које су му неопходне за обављање функције прописане посебним законом;
- 4) даје информације корисницима дистрибутивног система које су им потребне ради ефикасног приступа мрежи;
- 5) осигурува приступ дистрибутивној мрежи за треће стране према критеријима утврђеним у Мрежним правилима и
- 6) врши извођење прикључака на дистрибутивну мрежу.

Члан 48.

Планирање развоја дистрибутивне мреже

- (1) Оператор дистрибутивног система припрема краткорочне и дугорочне планове развоја и изградње дистрибутивне мреже, који су усклађени с просторним, регулационим и урбанистичким плановима, промјенама у конзуму, водећи рачуна о реалним могућностима реализације тих планова и утицају на тарифе за кориштење дистрибутивне мреже.
- (2) Планови из става (1) овог члана раде се у складу са Стратешким планом развоја.
- (3) Оператор дистрибутивног система је обавезан једном годишње НОС БИХ-у доставити изводе из планова развоја као подлоге за израду и доношење десетогодишњег плана преносних капацитета и Индикативног плана развоја производње у Босни и Херцеговини.
- (4) Регулаторна комисија на предлог Оператора дистрибутивног система одобрава планове развоја и изградње дистрибутивне мреже.
- (5) Оператор дистрибутивног система је обавезан доставити Регулаторној комисији краткорочне и дугорочне (инвиране) планове развоја и изградње дистрибутивне мреже у року од 30 дана након усвајања истих од стране надлежних органа друштва.

Члан 49.

Тајност повјерљивих података

- (1) Оператор дистрибутивног система је обавезан осигурати тајност повјерљивих пословних података које добије од других електропривредних друштава и купаца, осим ако се посебним прописом не захтијева јавно објављивање одређених података или њихова достава надлежним државним и федералним тијелима.
- (2) Подаци о могућностима кориштења дистрибутивне мреже су јавни и доступни заинтересираним лицима.

Члан 50.

Приступ дистрибутивној мрежи

- (1) Оператор дистрибутивног система дужан је свим корисницима дистрибутивне мреже омогућити објективан, транспарентан и недискриминирајући приступ дистрибутивној мрежи, према начелима регулисаног приступа треће стране, ако за то постоје технички и енергетски услови.
- (2) Оператор дистрибутивног система је дужан да при диспецирању дистрибуиране производње дати предност производним постројењима која користе обновљиве изворе енергије, или отпад или когенерацијским постројењима.

Члан 51.

Одбијање приступа дистрибутивној мрежи

- (1) Оператор дистрибутивног система може одбити приступ мрежи због ограничених техничких или погонских могућности мреже.
- (2) Свака трећа страна којој је одбијен приступ мрежи, мора бити информисана о разлогима одбијања приступа, који морају бити објективни и недискриминирајући, те чврсто утемељени и прописно поткријепљени.
- (3) Трећа страна којој је одбијен приступ мрежи или је нездовољна условима за приступ, може поднijети жалбу Регулаторној комисији.

Члан 52.

Изградња директног далековода

- (1) У случају одбијања приступа дистрибутивној мрежи из члана 51. овог закона, може се дозволити изградња директног далековода са циљем да се омогући:
- 1) свим производјачима електричне енергије и снабдјевачима електричне енергије у Федерацији да снабдијевају своје објekte, подружнице и квалификоване купце и
 - 2) свим квалифицираним купцима у Федерацији, односно њиховим снабдјевачима, да их снабдијевају производјачи електричне енергије и њихови добављачи.
- (2) За изградњу директног далековода електроенергетски субјект којем је одбијен приступ обавезан је прибавити претходну сагласност коју издаје Регулаторна комисија.
- (3) Услови за изградњу, погон, одржавање директних водова укључујући и прикључак на директни далековод се прописују Општим условима за испоруку електричне енергије.

Члан 53.

Мрежна правила дистрибуције

- (1) Погон и начин вођења дистрибутивне мреже у електроенергетском систему уређује се Мрежним правилима дистрибуције.
- (2) Мрежним правилима дистрибуције се посебно прописују:
- 1) технички и други услови за прикључак корисника на мрежу;
 - 2) технички и други услови за сигуран погон електроенергетског система ради поузданог снабдијевања квалитетном електричном енергијом;
 - 3) поступци при погону електроенергетског система у кризним стањима;
 - 4) технички и други услови за међусобно повезивање и дјеловање мрежа и
 - 5) критериј за приступ мрежи.
- (3) Мрежна правила дистрибуције на предлог Оператора дистрибутивног система доноси Регулаторна комисија.

- (4) Мрежна правила дистрибуције се објављују у "Службеним новинама Федерације БиХ".
- (5) Оператори дистрибутивног система су обавезни да израде и објаве минималне критерије у погледу испуњења техничке сигурности за пројектовање и прикључење купаца на дистрибутивну мрежу, за опрему директно прикључених купаца.
- (6) Минимални критерији из става (5) овог члана су објективни, транспарентни и недискриминаторни и чине саставни дио Мрежних правила из става (1) овог члана.

Члан 54.

Ограниччење дистрибуције електричне енергије Развођење електричне енергије путем дистрибутивне мреже Оператор дистрибутивног система може ограничити само у посебним случајевима:

- 1) кад је то из разлога сигурности електроенергетског система, погонских разлога или из разлога сигурности људи оправдано, што треба посебно и доказати;
- 2) кад то прописи о заштити околине захтијевају и
- 3) кад се угрожава погон производње електричне енергије из обновљивих извора енергије, комбинираног процеса производње топлотне и електричне енергије или погон извора енергије из отпадних материја.

XI. СНАБДИЈЕВАЊЕ И ТРГОВИНА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

Члан 55.

Снабдијевање и трговина електричном енергијом

- (1) Снабдијевање електричном енергијом квалификуваних и неквалификуваних купаца је дјелатност независна од дјелатности дистрибуције и укључује: куповину ради продаје електричне енергије купцима, укључујући препродају електричне енергије, обраду обрачунских елемената ради испоруке електричне енергије, обрачун потрошње електричне енергије, испоставу рачуна купцима и наплату обрачунате електричне енергије за свако обрачунско место потрошње електричне енергије.
- (2) Трговина електричном енергијом је дјелатност куповине и продаје електричне енергије, искључујући продају крајњем купцу.

Члан 56.

Снабдијевање неквалификуваних купаца

- (1) У склопу вршења обавезе јавне услуге снабдјевачи пружају услуге снабдијевања електричном енергијом неквалификуваних /тарифних/ купаца, на регулисани начин и по регулисаним тарифним ставовима, на основу дозволе Регулаторне комисије за обављање дјелатности снабдијевања електричном енергијом првог реда.
- (2) Снабдјевачима из става (1) овог члана, у дозволи за рад, утврђује се обавеза вршења јавне услуге снабдијевања електричном енергијом.
- (3) За случај да снабдјевач неквалификуваних купаца снабдијева и квалификуване купице у својству јавног снабдјевача или снабдијева квалификуване купице са којима на тржишним принципима уговора количине и цијене електричне енергије и продаје електричну енергију на тржишту, дужан је водити о томе одвојене рачуне.

Члан 57.

Снабдијевање квалификуваних купаца

- (1) Снабдијевање квалификуваних купаца електричном енергијом је дјелатност у којој квалификувани купац и снабдјевач који посједује дозволу за обављање дјелатности снабдијевања електричном енергијом, а којег он слободно изабере, уговорају количину, динамику и цијену електричне енергије која је предмет испоруке.
- (2) Снабдјевач квалификуваног купца је дужан доставити податке о закљученом уговору из става (1) овог члана (уговорене количине и динамике испоруке) Оператору дистрибутивног система, Регулаторној комисији, НОСБиХ-у и ДЕРК-у, зависно од мјеста прикључка квалификуваног купца на електроенергетску мрежу.
- (3) У случају када квалификувани купац не искористи право да одабере свог снабдјевача, или када му снабдјевач није доступан након отварања тржишта, има право на снабдијевање електричном енергијом од стране јавног снабдјевача у складу са чланом 13. став (9) овог закона.
- (4) Квалификувани купац остварује право на резервног снабдјевача у складу са чланом 13. став (9) овог закона у случају када његов одабрани снабдјевач престане да врши снабдијевање из следећих разлога:
 - 1) стечаја или ликвидације снабдјевача који га је до тада снабдијевао;
 - 2) престанка или одузимања дозволе снабдјевачу који га је до тада снабдијевао;
 - 3) да није нашао новог снабдјевача који ће га снабдијевати након престанка уговора о снабдијевању са постојећим снабдјевачем, осим ако је престанак уговора последица неизвршавања обавеза плаћања испоручене електричне енергије.
- (5) Односи између квалификуваног купца и снабдјевача из ст. (3) и (4) овог члана уређују се уговором.

XII. КВАЛИФИКОВАНИ КУПАЦ

Члан 58.

Статус квалификуваног купца стиче се у складу са овим законом, важећим прописима који регулишу ову област, актима ДЕРК-а и Регулаторне комисије који дефинишу обим, услове и временски распоред отварања тржишта.

Члан 59.

- (1) Квалификувани купац има право слободно изабрати снабдјевача електричне енергије.
- (2) Сви купци, изузев купца из категорије домаћинства, имају статус квалификуваног купца.
- (3) Купци из категорије домаћинства статус квалификуваног купца стичу 1. јануара 2015. године.
- (4) Квалификувани купац који се прикључује на дистрибутивну мрежу је обавезан од Оператора дистрибутивног система, посједовати електроенергетску сагласност за прикључак на мрежу и закључити уговоре у складу са важећим законима и прописима.
- (5) Квалификувани купац који се прикључује на преносну мрежу обавезан је од Електропреноса БиХ исходити електроенергетску сагласност за прикључак на мрежу и закључити одговарајуће уговоре у складу са важећим законима и прописима.
- (6) Уговори из става (4) овог члана посебно се односе на:
 - 1) уговор о купопродаји електричне енергије са снабдјевачем,
 - 2) уговор о кориштењу мреже са Оператором дистрибутивног система и

- 3) уговор о прикључку на мрежу са Оператором дистрибутивног система.
- (7) Изузетно од одредби члана 57. став (1) овог закона, квалифицирани купац може вршити куповину електричне енергије директно из увоза уз услов да посједује дозволу ДЕРК-а за међународну трговину.

XIII. НЕКВАЛИФИКОВАНИ КУПАЦ

Члан 60.

- (1) Неквалифицирани купци снабдијевају се електричном енергијом у оквиру вршења обавезе јавне услуге, на регулисани начин и по регулисаним тарифним ставовима.
- (2) Статус неквалифицираног купца и право на снабдијевање електричном енергијом по регулисаним тарифним ставовима, у пријелазном периоду, могу користити квалифицирани купци из појединачних категорија до рокова прописаних правилником Регулаторне комисије.
- (3) Неквалифицирани купац који се прикључује на дистрибутивну мрежу обавезан је посједовати електроенергетску сагласност за прикључак на мрежу и закључити:
- 1) уговор о купопродаји електричне енергије са снабдјевачем,
 - 2) уговор о кориштењу мреже са Оператором дистрибутивног система и
 - 3) уговор о прикључку на мрежу са Оператором дистрибутивног система.
- (4) Потребне количине електричне енергије за неквалифициране купце осигуравају снабдјевачи:
- 1) од квалификованих производа;
 - 2) од производа којима је у дозволи утврђена обавеза јавне услуге;
 - 3) од независних производа и
 - 4) са тржишта електричне енергије.

XIV. ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИСПОРУКУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Члан 61.

Општи услови

- (1) Општим условима дефинишу се енергетски и технички услови, те економски односи између производа, дистрибутера, снабдјевача, корисника мреже и крајњег купца електричне енергије, укључујући и подносиоца захтјева за добијање електроенергетске сагласности.
- (2) Општи услови садрже:
- 1) дефинисане критерије квалитета и квантитета електричне енергије;
 - 2) начин и услове издавања електроенергетске сагласности;
 - 3) услове, рокове и начин закључења уговора о прикључењу/повећању/смањењу прикључне снаге, уговора о снабдијевању електричном енергијом и уговора о кориштењу дистрибутивне мреже;
 - 4) јасно и прецизно дефинисан прикључак и мјерно место;
 - 5) критерије о начину прикључења новог купца /производа и место прикључења купца/производа на дистрибутивну мрежу;
 - 6) услове када се купцу може обуставити испорука или ограничити испорука електричне енергије;
 - 7) начин наплате и обрачуна електричне енергије, укључујући и методологију за утврђивање количина и цијене за обрачун електричне енергије по основу неовлаштене потрошње;

- 8) право на накнаду штете настале због: прекида у снабдијевању електричном енергијом, испоруке неквалитетне или ограничene испоруке електричне енергије;
- 9) одредбе које дефинишу односе са купцима којима се не смије обуставити испорука електричне енергије, укључујући и случајеве неплаћања потрошene електричне енергије, те начин регулисања међусобних обавеза у оваквим случајевима,
- 10) услове и начин мјерења електричне енергије и снаге и
- 11) друге односе између Оператора дистрибутивног система и корисника дистрибутивног система, као и друге односе између електропривредних субјеката и купца електричне енергије.

Члан 62.

Доношење општих услова

- (1) Опште услове за подручје Федерације доноси Регулаторна комисија.
- (2) Општи услови се објављују у "Службеним новинама Федерације BiH".

Члан 63.

Обуствава снабдијевања електричном енергијом

- (1) Снабдијевање електричном енергијом може бити обуствављено у случају:

 - 1) ако крајњи купац користи електричну енергију без електроенергетске сагласности или мимо мјерних уређаја или ако је самостално прикључио своје унутрашње електричне инсталације на мрежу и ако није закључио уговор о снабдијевању електричном енергијом и уговор о кориштењу дистрибутивне мреже;
 - 2) ако крајњи купац онемогућава правилно регистровање количине утрошене електричне енергије;
 - 3) ако објекат крајњег купца не испуњава прописане техничке услове и угрожава животе људи и имовину;
 - 4) ако објекти, друге непокретности и имовина (шума, воћњак, стогови сијена и сл.) крајњег купца ометају нормалну испоруку електричне енергије другим купцима;
 - 5) ако то, у складу са уговором, крајњи купац захтијева;
 - 6) ако крајњи купац без одобрења електроенергетског субјекта, преко своје инсталације, омогући другом купцу потрошњу електричне енергије;
 - 7) ако крајњи купац не извршава обавезе плаћања за испоручену електричну енергију у прописаном односно уговореном року;
 - 8) ако крајњи купац ускрати овлаштеним лицима приступ до мјерних уређаја односно до унутрашњих електричних инсталација;
 - 9) ако крајњи купац не поштује и не проводи прописане мјере штедње и рационалне потрошње електричне енергије;
 - 10) ако крајњи купац не извршава обавезе плаћања за повећану прикључну снагу у односу на одобрену и
 - 11) ако крајњи купац користи електричну енергију противно условима из електроенергетске сагласности.

- (2) У случајевима из става (1) тач. од 4) до 11) овог члана, надлежни електроенергетски субјект је дужан претходно у писаној форми упозорити крајњег купца на

недостатке односно неправилности због којих му се може обуставити испорука електричне енергије и одредити рок за отклањање недостатака, односно неправилности у складу са Општим условима.

Члан 64.

Надокнада штете

- (1) Снабдјевач или Оператор дистрибутивног система је дужан крајњим купцима надокнадити штету насталу због прекида у испоруци и усљед испоруке неквалитетне електричне енергије, која се може приписати у кривицу снабдјевачу или Оператору дистрибутивног система у складу са уговором о снабдијевању, овим Законом, Општим условима, уговорима о приклучењу/повећању приклучне снаге и уговорима о кориштењу дистрибутивне мреже.
- (2) На захтјев крајњег купца снабдјевач или Оператор дистрибутивног система процјењује штету из става (1) овог члана и предлаже крајњем купцу начин и износ надокнаде за учињену штету.
- (3) Ако крајњи купац није задовољан процјеном из става (2) овог члана, на захтјев Оператора дистрибутивног система процјену штете врши овлаштени судски вјештак електротехничке струке, односно за то овлаштена стручна институција.
- (4) Ако крајњи купац није задовољан процјеном из става (3) овог члана има право покренути судски поступак код надлежног суда.

Члан 65.

Рестриктивне мјере

- (1) Министарство доноси правилник којим се дефинишу услови, критерији, начин и поступак примјене рестриктивних мјера.
- (2) На предлог Министарства, а на основу утврђених критерија из става (1) овог члана, Влада Федерације уводи и прописује рестриктивне мјере за снабдијевање електричном енергијом за купце, или уводи посебне мјере за електроенергетске субјекте у Федерацији у случају:
 - 1) више сile која угрожава рад електроенергетског система;
 - 2) погонског догађаја којим је угрожена сигурност људи и поузданост снабдијевања електричном енергијом и
 - 3) неочекиваних поремећаја на међународном и унутрашњем тржишту електричне енергије којим је угрожена поузданост снабдијевања електричном енергијом .
- (3) Рестриктивне мјере које се могу прописати су:
 - 1) ограничење испоруке електричне енергије за све или поједине категорије купаца;
 - 2) ограничење увоза или извоза електричне енергије или прописивање посебних услова за увоз или извоз електричне енергије и
 - 3) прописивање обавезе вршења јавне услуге производње електричне енергије и снабдијевања електричном енергијом.
- (4) Рестриктивне мјере се доносе посебним актом Владе Федерације на одређени временски период и објављују се у "Службеним новинама Федерације BiH".

XV. ЗАБРАНА ПРИКЉУЧКА НА МРЕЖУ И НЕДОЗВОЉЕНЕ РАДЊЕ

Члан 66.

Забрана приклучења

Забрањено је приклучење на електроенергетску мрежу без одобрења.

Члан 67.

Услови приклучења

Оператор дистрибутивног система дужан је на објективан, транспарентан и недискриминаторан начин приклучити на своје објекте све заинтересоване купце/производијаче, ако за то постоје технички и енергетски услови.

Члан 68.

Привремено приклучење

- (1) Није дозвољено приклучење на дистрибутивну мрежу објеката изграђених без грађевинске дозволе.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, Оператор дистрибутивног система може извршити привремено приклучење бесправно изграђених објеката на дистрибутивну мрежу, уз писмену сагласност органа управе надлежног за издавање грађевинске дозволе, у слиједећим случајевима:
 - 1) ако је изграђени објекат на подручју где нису донесени плански документи;
 - 2) ако је изграђени стамбени објекат усљен и
 - 3) ако је изграђени објекат у поступку легализације.
- (3) Привремено приклучење из става (2) овог члана се врши по идентичној процедуре која се проводи за стални приклучак, до испуњена услова за стални приклучак, у року од 12 мјесеци који је утврђен уписаној сагласности органа управе надлежног за издавање грађевинске дозволе.
- (4) Рок из става (3) овог члана може се продужити за додатних 12 мјесеци.
- (5) У случају да се у року из ст. (3) и (4) овог члана не испуње услови за стални приклучак објекта, на захтјев органа управе надлежног за издавање грађевинске дозволе, извршиће се искључење објекта из става (2) овог члана без права на надокнаду штете.

Члан 69.

Забрана приступа

Забрањен је неовлаштен улазак или приступ електроенергетским објектима, постројењима или електричним водовима који су видно означени знацима забране улaska, приступа или опасности.

Члан 70.

Недозвољене радње

- (1) Ко неовлаштено преузима електричну енергију, као и врши преправке електричних инсталација или мјерних уређаја корисника којим се онемогућава правилно регистровање потрошње електричне енергије у циљу неовлаштеног кориштења електричне енергије, чини кривично дјело крајњиво по кривичном закону.
- (2) Ко неовлаштено преправља електричне уређаје, мјерне уређаје и инсталације које нису у надлежности корисника чини кривично дјело крајњиво по кривичном закону.
- (3) Ометање или онемогућавање овлаштених лица у оквиру обављања електропривредне дјелатности представља недозвољену радњу која подлијеже санкционисању.

Члан 71.

Надокнада штете

- (1) Штету коју учини недозвољеним радњама из чл. 69. и 70. овог закона, починилац је обавезан надокнадити у складу са законом и Општим условима.

XVI. ИЗГРАДЊА, КОРИШТЕЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКАТА

Члан 72.

Изградња, кориштење и одржавање електроенергетских објеката

Електроенергетски објекти, уређаји, водови и постројења електроенергетских субјеката, физичких лица и купаца се граде, користе и одржавају у складу са важећим прописима, стандардима и техничким нормативима који се односе на ту врсту објекта, као и прописима којима су утврђени услови у погледу заштите животне средине, и не смију угрожавати сигурност људи и имовине.

Члан 73.

Решавање имовинско правних односа

- (1) Прије почетка изградње електроенергетских објеката инвеститор је дужан ријешити имовинско-правне односе.
- (2) На објекте чији су имовинско-правни односи уређени у складу са ставом (1) овог члана, електроенергетски субјект није дужан плаћати посебне накнаде осим накнаде за концесију и накнада утврђених другим законима, а у случају настанка штетног догађаја дужан је учињену штету надокнадити.
- (3) Електроенергетски субјект који обавља своју дјелатност као јавну услугу има право своје инсталације постављати у јавне површине као и у путном појасу путне инфраструктуре без накнаде у складу са важећим техничким и другим прописима, уз обавезу прибављања сагласности од институција надлежних за управљање јавним површинама.

Члан 74.

Права и дужности власника некретнина на којима се граде или су изgraђени објекти

- (1) Власници некретнина на којима се граде, или су изgraђени електроенергетски објекти, у случају настанка штете, имају право на накнаду исте у складу са законом.
- (2) Власници, законски корисници и посједници некретнина дужни су да омогуће електроенергетским субјектима приступ до некретнине и на некретнини на којој се налазе или граде електроенергетски објекти или њихови дијелови, ради извођења радова на изградњи, реконструкцији, одржавању, контроли исправности објекта, уређаја, постројења и опреме или извођења других неопходних радова укључујући и радове на отклањању кварова, одржавању трасе и заштитних коридора далековода, те крчењу и уклањању дрвећа и другог растинја које угрожава сигурност и рад електроенергетског система.
- (3) Уколико електроенергетски субјект из става (2) овог члана извођењем радова и пролазом кроз некретнину до објекта учини штету, дужан је исту надокнадити.
- (4) Електроенергетски субјект из ст. (2) и (3) овог члана процјењује штету из става (3) овог члана и предлаже власнику некретнине износ накнаде.
- (5) Ако власник некретнине није задовољан процјеном и износом предложене накнаде из става (4) овог члана, на захтјев електроенергетског субјекта, процјену штете врши овлаштени судски вјештак одговарајуће струке, односно за то овлаштена стручна институција.
- (6) Уколико власник некретнине није задовољан процјеном из става (5) овог члана има право покренути судски поступак код надлежног суда.

Члан 75.

Право приступа електроенергетским објектима и одржавању трасе

- (1) Ради одржавања или отклањања кварова на електроенергетским објектима изgraђеним на некретнини која нема директан приступ са јавног пута, електроенергетски субјекти имају право пролаза преко тог земљишта у складу са ст. (2) и (3) члана 74. овог закона.
- (2) Ради сигурног рада и кориштења изgraђених електроенергетских објеката, електроенергетском субјекту припада право на одржавање истих, укључујући и радове на одржавању трасе и заштитних коридора далековода крчењем или уклањањем дрвећа и другог растинја без накнаде власнику.
- (3) Ради обављања активности из става (2) овог члана на земљишту на којем је раније обављена чиста сјеча, за крчење и уклањање дрвећа и другог растинја, електроенергетском субјекту није потребно прибављање нове дозволе за сјечу.

Члан 76.

Забрана извођења радова који ометају обављање електропривредних дјелатности

- (1) Забрањена је изградња објекта који нису у функцији обављања електропривредних дјелатности, као и извођење других радова испод, изнад и поред електроенергетских објеката којим се омета и онемогућава обављање дјелатности производње или преноса или дистрибуције електричне енергије или се угрожава рад и функционисање електроенергетских објеката.
- (2) Власници, корисници и посједници некретнина које се налазе испод, изнад и поред електроенергетских објеката не смију вршити радове или друге радње којима се омета и онемогућава обављање дјелатности из става (1) овог члана (производње или преноса или дистрибуције електричне енергије) или се угрожава рад и функционисање електроенергетских објеката, без претходног одобрења електроенергетског субјекта, који је власник, односно корисник електроенергетског објекта.
- (3) Ако је на непрописном растојању изgraђен објект без сагласности електроенергетског субјекта, исти је дужан, од надлежног органа локалне управе, захтијевати уклањање објекта.
- (4) У случају да надлежни орган локалне управе не изврши уклањање објекта из става (3) овог члана, електроенергетски субјект може покренути тужбу код надлежног суда.

Члан 77.

Забрањено активности у близини електроенергетских објеката

Забрањено је засађивање дрвећа и другог растинја на земљишту, изнад, испод, у траси или на удаљености са које се може угрозити сигурност електроенергетских објеката, електроенергетских водова, постројења и уређаја, као и људски животи и имовина.

Члан 78.

Изградња производних објеката

- (1) Објекте и постројења за производњу електричне енергије могу градити домаћа и страна правна и физичка лица под условима прописаним овим и другим законима.
- (2) Електроенергетски објекти се граде у складу са Законом о просторном планирању и кориштењу земљишта на нивоу Федерације Босне и Херцеговине

- ("Службене новине Федерације БиХ" бр. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 и 45/10) техничким и другим прописима и прописима утврђеним овим законом.
- (3) Изградња нових и реконструкција постојећих објеката за производњу електричне енергије из надлежности Федерације обухвата:
- 1) хидроенергетски објекти инсталисане снаге изнад 5 MW и за неколико хидроенергетских објеката инсталисане снаге веће од по 2 MW, који слиједе један из другог на растојању од 2 km,
 - 2) термоелектране и остала постројења са сагоревањем са топлотним излазом од 50 MW, и више,
 - 3) постројења за искориштавање погонске снаге вјетра инсталисане снаге од 2 MW и више,
 - 4) постројења за искориштавање енергије сунца инсталисане снаге од 1 MW и више и
 - 5) остале електране инсталисане снаге 5 MW и више.
- (4) Изградњи производних електроенергетских објеката претходи издавање Енергетске дозволе утврђене овим законом.
- (5) За производне електроенергетске објекте који су у надлежности кантона Енергетску дозволу издаје Министарство.
- (6) За производне електроенергетске објекте из става (3) а чија је инсталисана снага једнака или виша од 30 MW, Енергетску дозволу издаје Министарство уз претходну прибављену сагласност Владе Федерације и Парламента Федерације.
- (7) За производне електроенергетске објекте из става (3) а чија је инсталисана снага мања од 30 MW, Енергетску дозволу издаје Министарство уз претходну прибављену сагласност Владе Федерације.

Члан 79.

Издавање енергетске дозволе

- (1) На предлог Министарства, Влада Федерације доноси уредбу којом се уређује и дефинише поступак, критерији, форма и садржај захтјева за издавање Енергетске дозволе.
- (2) Пропис из става (1) овог члана доноси Влада Федерације у року не дужем од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.
- (3) Поступак издавања Енергетске дозволе врши се у складу са критеријима који су транспарентни и недискриминаторни.
- (4) Подносиоци захтјева за издавање Енергетске дозволе ће се у писаној форми обавијестити о разлозима у случају одбијања издавања дозволе.
- (5) Разлози из става (4) овог члана морају бити објективни и недискриминирајући, чврсто утемељени и прописно поткријепљени.
- (6) Енергетском дозволом се носиоцу дозволе утврђује обавеза да примјењује савремене технологије у изградњи и кориштењу електроенергетског објекта.

Члан 80.

Јавно надметање

- (1) Јавно надметање за изградњу нових производних објеката се покреће у случају када се путем издавања Енергетских дозвола не може осигурати планирана реализација и динамика предвиђена Стратешким планом и програмом развоја и кориштења обновљивих извора енергије (у даљем тексту: ОИЕ) у Федерацији и када се јавно надметање утврди у издатој Енергетској дозволи.

- (2) На предлог Министарства Влада Федерације доноси пропис којим се дефинише и уређује поступак јавног надметања из става (1) овог члана.
- (3) Одлуке о одабиру инвеститора и додјели права изградње доноси Влада Федерације уз сагласност Парламента Федерације.

Члан 81.

Реконструкција електроенергетских објеката

- (1) Реконструкција електроенергетских објеката и постројења врши се у складу са Законом о просторном планирању и кориштењу земљишта на нивоу Федерације Босне и Херцеговине, техничким прописима и овим законом, као и законском регулативном кантоном.
- (2) Реконструкцијом електроенергетских објеката не сматра се:
- 1) замјена стројева и уређаја без промјене снаге и напона;
 - 2) замјена водича надземних водова с водичима истог пресека или за један пресек више поштујући техничке прописе;
 - 3) замјена једног или више стубова уколико се нови стубови постављају на локацији - мјесту стубова који се мијењају;
 - 4) замјена енергетских каблова без промјене напонског нивоа;
 - 5) уградња уређаја у постојеће објекте којима се осигурува управљање, сигнализација, мјерење и заштита и
 - 6) извођење и других радова које прописом утврди надлежно федерално министарство.
- (3) Извођење радова из става (2) овог члана, као и израда приклучка и мјерног мјеста на нисконапонску мрежу, не подлијежу обавези исходовања дозвола за градњу.

XVII. ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ЕЛЕКТРОДИСТРИБУТИВНУ МРЕЖУ

Члан 82.

Приклучак на мрежу, приступ мјерном мјесту и преузимање мјерног уређаја

- (1) Крајњи купац/производијач може приклучити свој објекат, уређаје или трошила само на основу електроенергетске сагласности коју, на поднесени захтјев, издаје надлежни Оператор дистрибутивног система, у складу са Општим условима.
- (2) Крајњи купац/производијач електричне енергије дужан је омогућити овлаштеним лицима несметан приступ у сврху уградње и бломирања мјерних уређаја, очитања стања мјерила, замјене мјерних уређаја и опреме, те контролу мјерних уређаја и опреме.
- (3) Оператор дистрибутивног система може преузети у власништво мјерне уређаје из става (2) овог члана, која су у власништву купаца, а када му то постојећи крајњи купац понуди у складу са Општим условима.
- (4) Ако постојећи крајњи купац, који је инвестирао у приклучак и мјерно мјесто, не жeli пренијести власништво над приклучком и припадајућим мјерним мјестом Оператору дистрибутивног система, дужан је да:
- 1) сноси трошкове редовног и инвестиционог одржавања властитог приклучка,
 - 2) сноси трошкове одржавања и баждарења мјерних уређаја,
 - 3) писаним захтјевом затражи интервенцију за отклањање било каквог квара на приклучку, те о властитом трошку сноси отклањање кварова.

- (5) Одржавање прикључка из става (4) овог члана врши Оператор дистрибутивног система.

Члан 83.

- Накнаде за прикључење на дистрибутивну мрежу
- (1) За прикључење новог објекта на дистрибутивну мрежу или повећање прикључне снаге постојећег објекта, крајњи купац/производиоџач плаћа Оператору дистрибутивног система накнаду за прикључење или повећање прикључне снаге постојећег објекта.
 - (2) Начин за одређивање накнаде за прикључење утврђује се Општим условима и Методологијом за израчунавање накнада и дефинисање рокова и услова за прикључак на дистрибутивну мрежу коју доноси Регулаторна комисија.
 - (3) Износ накнада за прикључење према методологији из става (2) овог члана утврђује Регулаторна комисија.
 - (4) Питање уклапања и прикључка новог објекта на преносну мрежу или повећање прикључне снаге постојећег објекта крајњег купца/производиоџача прикљученог на преносну мрежу је у надлежности НОСБиХ-а и компаније Електропренос БиХ.
 - (5) Крајњи купац има право затражити смањење раније одобрене прикључне снаге, а Оператор дистрибутивног система му то право може омогућити без плаћања накнаде у складу са одредбама Општих услова.

XVIII. ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛА**A./ Дозвола за обављање дјелатности – дозвола за рад**

Члан 84.

- (1) Регулаторна комисија прописује критерије, услове и поступак за издавање дозволе за обављање електропривредних дјелатности из члана 12. став (1) овог закона (у даљем тексту: дозвола за рад).
- (2) Регулаторна комисија издаје дозволу за рад на основу поднесеног захтјева и потребне документације.
- (3) Носилац дозволе за рад дужан је испуњавати обавезе утврђене дозволом за рад.

Члан 85.

- (1) Електроенергетски субјекти који обављају или желе обављати једну или више електропривредних дјелатности, као и физичка лица која обављају или желе обављати дјелатност производње електричне енергије обавезни су имати, односно, прибавити дозволу за рад.
- (2) Изузетно од одредби из става (1) овог члана, обавези прибављања дозволе за рад за обављање дјелатности производње електричне енергије, по скраћеном поступку којег прописује Регулаторна комисија, подлијежу физичка лица из члана 12. став (3) овог закона која су основана у складу са Законом о обрту и сродним дјелатностима ("Службене новине Федерације БиХ", број 35/09) и која ће ту дјелатност обављати у статусу обртника, у објектима инсталисане снаге до 23 kW.
- (3) Изузетно од одредби из става (1) овог члана, производња електричне енергије за властите потребе из члана 12. став (4) овог закона не подлијеже обавези прибављања дозволе за рад за обављање дјелатности производње електричне енергије.

Члан 86.

- (1) Електроенергетски субјект који се бави једном или више електропривредних дјелатности из члана 12. став (1) овог закона је носилац дозволе за рад за сваку појединачну дјелатност.
- (2) Носилац дозволе за рад из става (1) овог члана може, актом о оснивању или уговором, пренијети своју

дозволу за рад на једно или више друштава у његовој својини, а која се баве истом дјелатносћу, о чему је дужан, претходно, путем захтјева затражити и прибавити сагласност Регулаторне комисије.

- (3) Уколико носилац дозволе за рад из става (1) овог члана намјерава пренијети своју дозволу на друго правно лице, дужан је поднијети захтјев за пренос дозволе Регулаторној комисији.
- (4) Друго правно лице из става (3) овог члана је обавезно прибавити дозволу за рад или сагласност за пренос од Регулаторне комисије.
- (5) Носилац дозволе за рад из става (1) овог члана, који има закључен уговор о концесији, дозволу за рад може пренијети на друго правно лице из става (4) овог члана само у случају да је претходно ријешено питање преноса уговора за ту концесију у складу са Законом о концесијама.

Члан 87.

- (1) Дозвола за рад се издаје под условима да електроенергетски субјект односно физичко лице:
 - 1) располаже постројењима, уређајима и опремом, испуњава техничке, економско-финансијске, сигурносне, еколошке и друге услове, те својим капацитетом осигурува сигурно снабдијевање купаца квалитетном електричном енергијом;
 - 2) запошљава стручно оспособљен кадар за обављање дјелатности и
 - 3) испуњава и друге прописане услове.
- (2) Регулаторна комисија издаје, обновља, преноси или одузима дозволе за рад у складу са процедурима прописаним посебним актима Регулаторне комисије, поштујући начела хитности поступка.
- (3) Регулаторна комисија прати и надгледа извршавање одредби и услова из издатих дозвола за рад.
- (4) Дозвола за рад за производњу издаје се на период до 30 година, дозвола за рад за дистрибуцију до 50 година.
- (5) Након истека рока из става (4) овог члана, уколико дозвола није обновљена или пренесена или објекат буде кориштен у друге намјене, носилац дозволе мора демонтирати и уклонити све објекте и земљиште вратити у првобитно стање у складу са условима из дозволе за рад.

- (6) Уколико ималац дозволе не поступи у складу са ставом (5) овог члана дужан је осигурати средства или обезбедити гаранцију на износ средстава са којима ће се извршити демонтажа и уклањање свих објеката и земљиште вратити у првобитно стање.
- (7) Висину средстава потребних за намјену из става (5) овог члана, утврђује Министарство.
- (8) У изузетним случајевима и ако је то у општем интересу Федерације, Влада Федерације, на предлог Министарства, може носиоца дозволе ослободити обавезе из става (5) овог члана.
- (9) Услове под којима се носилац дозволе ослобађа обавезе из става (5) овог члана прописује Министарство.

Члан 88.

- (1) Захјев за издавање, обнову, измјену, допуну или пренос дозволе за рад подноси се Регулаторној комисији.
- (2) Дозволом се утврђује рок у којем је ималац дозволе за рад дужан започети са обављањем дјелатности за коју је дозвола издана.

Б./ Претходна сагласност за изградњу директног далековода

Члан 89.

- (1) Изградња директног далековода из члана 52. овог закона, подчијеже издавању претходне сагласности за изградњу коју издаје Регулаторна комисија у складу са законом.
- (2) Претходна сагласност за изградњу директног далековода претходи издавању одобрења за грађење од надлежног органа управе.

Члан 90.

- (1) Услове и критерије за издавање претходне сагласности из члана 89. став (1) овог закона доноси Регулаторна комисија.
- (2) Услови и критерији из става (1) овог члана су објективни, транспарентни и недискриминирајући.

Ц./ Дозвола за трговину и снабдијевање

Члан 91.

- (1) Дозвола за снабдијевање и трговину електричном енергијом издаје се као:
 - 1) Дозвола за снабдијевање електричном енергијом - Дозвола I реда
 - 2) Дозвола за снабдијевање електричном енергијом - Дозвола II реда.
- (2) Дозвола I реда издаје се подносиоцима захтјева, односно електроенергетским субјектима из члана 12. став (2) овог закона, који се оснивају у складу са Законом о привредним друштвима за снабдијевање неквалификованих купаца и за снабдијевање квалификованих купаца путем јавног снабдјевача.
- (3) Дозвола II реда издаје се подносиоцима захтјева, односно електроенергетским субјектима из члана 12. став (2) овог закона, који се оснивају у складу са Законом о привредним друштвима, а који обављају дјелатност:
 - 1) производње електричне енергије и врше продају електричне енергије;
 - 2) снабдијевања квалификованих купаца и трговине електричне енергије на унутрашњем тржишту.
- (4) Носиоцу Дозволе I реда може се издати и Дозвола II реда уз услов да се припадајуће дјелатности воде рачуноводствено одвојено.
- (5) Дозвола II реда важи на цијелој територији Босне и Херцеговине.
- (6) Дозволе из става (1) овог члана издају се на период до пет година.
- (7) По истеку рока важења дозволе из става (6) овог члана, на захтјев носиоца дозволе, Регулаторна комисија може одобрити њено продужење.
- (8) Дозвола I реда садржи обавезе у вези:
 - 1) уредног снабдијевања електричном енергијом неквалификованих/тарифних купаца као и квалификованих купаца путем јавног снабдјевача, укључујући и кориснике универзалне услуге;
 - 2) уговорања испоруке електричне енергије стандардног квалитета;
 - 3) придржавања прописаних тарифа електричне енергије купцима из тачке 1) овог става и економичне куповине електричне енергије;
 - 4) пружања информација Регулаторној комисији и
 - 5) сталног побољшања функције малопродаје електричне енергије.

- (9) Дозвола II реда садржи обавезе у вези:

- 1) информисања Оператора дистрибутивног система и НОСБиХ-а о куповини и продаји електричне енергије;
- 2) уговорања испоруке електричне енергије стандардног квалитета и
- 3) пружања информација Регулаторној комисији и ДЕРК-у.

- (10) Носилац дозволе првог и другог реда је овлаштен да обустави испоруку електричне енергије купцима који не плаћају своје обавезе поводом тих испорука, изузев купца обухваћених Програмом заштите угрожених купаца, као што је то одређено од стране Регулаторне комисије.

Д./ Поступак за издавање дозвола

Члан 92.

- (1) Поступак издавања дозвола је јаван и води се у складу са објективним и јавности познатим критеријима на недискриминирајући и транспарентан начин.
- (2) Прије издавања дозвола, Регулаторна комисија је дужна, о условима прописаним у нацрту дозволе, извршити консултације са заинтересираним странама кроз процес јавне расправе.
- (3) Подносилац захтјева мора бити информисан о разлозима за одбијање издавања дозволе. Разлози морају бити објективни, недискриминирајући, чврсто утемељени и прописно поткиријељени.

Члан 93.

- (1) У посебним случајевима када је то од јавног интереса, Регулаторна комисија може мијењати услове прописане дозволом.
- (2) Регулаторна комисија је дужна, својим актом, прописати посебне случајеве у којима се мијењају услови прописани дозволом.
- (3) Прије доношења одлуке о промјени услова у дозволи, Регулаторна комисија ће узети у обзир њене ефekte тј. користи и недостатке које та промјена може проузроковати по имаоца дозволе.
- (4) Регулаторна комисија може измијенити услове у дозволи на основу поднесеног захтјева имаоца дозволе или на властиту иницијативу.

XIX. УПРАВНИ НАДЗОР И ИНСПЕКЦИЈА

Члан 94.

Управни надзор

- (1) Управни надзор обухвата надзор над примјеном одредби овог закона и других прописа, надзор над обављањем послова одређених овим законом, надзор над законитошћу управних и других аката које доносе надлежни органи као и надзор над њиховим поступањем обавља Министарство и Регулаторна комисија, свако у оквиру својих надлежности, у складу са овлаштењима прописаним овим законом, Законом о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације BiH", број 35/05) и Законом о управном поступку ("Службене новине Федерације BiH", бр. 2/98 и 48/99). Ово не искључује и сарадњу са другим надлежним органима и организацијама.

Члан 95.

Инспекционски надзор

- (1) Овим законом уређују се послови инспекционског надзора над извршавањем закона и других прописа из области електроенергетике који се примјењују на

- територији Федерације (у даљем тексту: инспекцијски надзор).
- (2) Инспекцијски надзор обухвата надзор над примјеном овог закона, других прописа и општих аката, стандарда, техничких норматива и норми квалитета које се односе на пројектовање, грађење, односно реконструкцију, ремонт, одржавање и коришћење електроенергетских објеката, инсталација, постројења и опреме у тим објектима, као и на квалитет испоруке електричне енергије.
- (3) Инспекцијски надзор укључује контролу изградње објекта, техничке исправности, погонске сигурности електроенергетских објеката и постројења, сигурности људи у електроенергетским објектима, као и увид у техничку и погонску документацију.
- (4) Послови инспекцијског надзора врше се код производњача опреме, извођача радова и корисника електроенергетских објеката, постројења и уређаја који са електричним инсталацијама чине технолошку целину и намењени су за производњу, пренос, дистрибуцију и коришћење електричне енергије (у даљем тексту: електроенергетски објекти и постројења).

Члан 96.

- (1) Послови инспекцијског надзора над електроенергетским објектима и постројењима из члана 98. овог закона врше се приликом планирања, пројектовања, производње, изградње, реконструкције, ремонта електроенергетских објеката и постројења, угађивања електричних уређаја, инсталација и трошила и њихове употребе.
- (2) Послови инспекцијског надзора обухватају контролу квалитета електричне енергије, употребе и одржавања електроенергетских постројења у циљу оцјене њихове техничке исправности, погонске спремности, безбедности погона, погонског и другог особља, рационалне употребе електричне енергије и провођења мјера ограничења потрошње електричне енергије.

Члан 97.

- (1) Послове инспекцијског надзора из члана 96. овог закона врше Федерална управа за инспекцијске послове и кантонални органи управе надлежни за послове инспекцијског надзора над електроенергетским објектима и постројењима, у складу са овим законом, Законом о инспекцијама у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације BiH", број 69/05), одговарајућим кантоналним законима, Законом о организацији органа управе у Федерацији Босне и Херцеговине а по поступку утврђеном Законом о управном поступку.
- (2) Послове инспекцијског надзора из надлежности Федерације, врше Федерална управа за инспекцијске послове, Инспекторат техничке инспекције, односно федерални инспектори електроенергетике (у даљем тексту: федерални инспектор), а послове из надлежности кантоналних органа управе врше кантоналне управе за инспекцијске послове, односно кантонални инспектори електроенергетике (у даљем тексту: кантонални инспектор).

Члан 98.

Надлежности у вршењу инспекцијског надзора

- (1) Федерални инспектор врши послове инспекцијског надзора над:
- 1) електроенергетским објектима и постројењима за производњу електричне енергије из члана 78. став (3) овог закона,

- 2) електроенергетским објектима и постројењима за пренос и дистрибуцију електричне енергије напона 35 kV и више,
 - 3) електроенергетским објектима и постројењима напона 20 и 10 kV и нижег, која се налазе у објектима који им припадају по надлежности, а чији је примарни напон 35 kV и виши,
 - 4) потрошачима електричне енергије снаге 3,5 MVA и веће,
 - 5) техничким управљањем електроенергетским системом,
 - 6) корисницима електричне енергије прикљученим на преносну мрежу.
- (2) Остали електроенергетски објекти и постројења, осим објекта и постројења из става (1) овог члана, сматрају се локалним електроенергетским објектима и постројењима, у смислу овог закона, и у надлежности су кантоналног инспектора.

Члан 99.

- (1) Федерални и кантонални инспектори именују се у складу са Законом о државној служби у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације BiH", број 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 и 4/12)
- (2) За федералног или кантоналног инспектора електроенергетике (у даљем тексту: надлежни инспектор) може се поставити лице које, поред услова прописаних Законом о инспекцијама у Федерацији Босне и Херцеговине, има завршен факултет, односно VII/1 степен стручне спреме или високо образовање другог циклуса Болоњског система студија електроенергетског смјера, са положеним стручним испитом и радним искуством од најмање три године на пословима пројектовања, производње, уградње или експлоатације електроенергетских објеката и постројења, након положеног стручног испита.

Члан 100.

У вршењу инспекцијског надзора федерални инспектори остварују сарадњу са кантоналним инспекторима у питањима која су од заједничког интереса за вршење инспекцијског надзора над електроенергетским објектима и постројењима и пружају им стручну помоћ.

Члан 101.

Дужности корисника односно инвеститора електроенергетских објеката и постројења

- (1) Корисник, односно инвеститор електроенергетских објеката и постројења је дужан у поступку прибављања рјешења о одобрењу за грађење објекта и постројења доставити проектну документацију Министарству или кантоналном органу управе надлежном за енергију који, својим актом, утврђују усклађеност документације са овим законом и другим прописима.
- (2) Корисник, односно инвеститор објекта и постројења дужан је у поступку ремонта, санације и реконструкције објекта и постројења из члана 98. став (1) овог закона, у року од 15 дана прије почетка радова, обавјестити федерални орган управе надлежан за послове електроенергетске инспекције о планираним радовима, уградњи нових, реконструкцији, промјени намјене или стављању трајно ван погона дијела или цијelog објекта и постројења.
- (3) Обавијест из става (2) овог члана, између остalog, треба обавезно да садржи опис планираних радова и основне техничке карактеристике нових, односно,

узрока стављања ван погона цијелих или дијелова постојећих објекта и постројења.

- (4) За остале локалне електроенергетске објекте и постројења, корисник, односно инвеститор подноси обавјест кантоналном органу управе надлежном за послове електроенергетске инспекције на начин и у року седам дана прије почетка радова.

Члан 102.

- (1) Корисник, односно инвеститор електроенергетских објекта и постројења је дужан, прије подношења захтјева за издавање одобрења за употребу објекта и постројења, писано обавијестити надлежног инспектора о завршетку изградње.
- (2) Корисник, односно инвеститор не може отпочети са кориштењем објекта и постројења прије извршеног техничког пријема и издавања решења о одобрењу за употребу, у складу са законом.
- (3) Ако надлежни инспектор по извршеном техничком пријему утврди да изграђени објекат или реконструирано постројење не задовољава услове утврђене законом, дужан је о томе обавијестити орган надлежан за издавање одобрења за употребу.
- (4) Корисник, инвеститор, односно субјекат који увози или ставља у промет електроенергетску опрему, апарате и уређаје који нису произведени на територији Босне и Херцеговине, а који служе за потребе електроенергетских објекта или постројења, дужан је у року од 15 дана од дана извршеног царићења опреме, апата и уређаја обавијестити федералног инспектора и ставити на увид изјавштај о извршеној контроли квалитета и доказе да производ одговара условима међународних стандарда и техничких прописа који се примјењују на територији Федерације.
- (5) Министар ће донијети упутство о начину вршења контроле из става (4) овог члана.

Члан 103.

- (1) Редован преглед електроенергетских објекта и постројења из члана 98. став (1) овог закона врши се најмање једанпут у дванаест мјесеци.
- (2) У случају оштећења, хаварије или експлозије електроенергетског објекта или постројења и ако су због тога угрожени људски животи и околина, ако пријети или је настала већа материјална штета, корисник, власник, односно инвеститор електроенергетског објекта и постројења је дужан одмах, а најкасније у року од 12 сати од настанка ових околности, обавијестити орган управе надлежан за послове електроенергетске инспекције.

Члан 104.

Права и дужности електроенергетског инспектора

У вршењу послова инспекцијског надзора из члана 98. овог закона надлежни инспектор је дужан нарочито проверити:

- 1) да ли за електроенергетско постројење које се гради или је изграђено и за опрему која је уgraђena постоји техничка документација и прописане исправе издате од надлежног органа, у складу са законом и другим прописима,
- 2) да ли корисник правилно и у складу са техничким прописима и упутствима за рад и руковање употребљава и одржава у погонски исправном и сигурном стању, електроенергетско постројење и техничку документацију постројења,
- 3) да ли лица која се баве пројектовањем, изградњом, руковањем и одржавањем електроенергетских

постројења имају прописану стручну спрему, оспособљеност и положен стручни испит,

- 4) да ли се уредно воде прописане евиденције о раду електроенергетског постројења и да ли се редовно овјеравају од стране одговорног радника,
- 5) да ли се правилно проводе техничке мјере за обуставе и ограничења у испоруци електричне енергије и осигурању квалитета испоручене електричне енергије,
- 6) да ли се електроенергетска постројења, енергија и енергенти за погон постројења користе у складу са прописима и стандардима.

Члан 105.

Права електроенергетског инспектора

- (1) Надлежни инспектор има право у вршењу послова инспекцијског надзора решењем наредити кориснику електроенергетског постројења да изврши одговарајућа испитивања од стране овлаштене, независне стручне организације у сврху утврђивања техничке исправности, узрока оштећења или хаварије постројења, у случајевима када се то прећедом на лицу места не може утврдити.
- (2) У року од три дана од дана прибављања резултата из става (1) овог члана корисник постројења је дужан да о истим обавијести орган управе надлежан за послове електроенергетске инспекције.
- (3) Корисник постројења је дужан сносити трошкове испитивања из става (1) овог члана.

Члан 106.

- (1) Ради отклањања утврђених недостатака и неправилности надлежни инспектор ће решењем наредити мјере које се морају предузети у одређеном року и одредити рок у којем се, о отклањању истих, мора обавијестити орган управе надлежан за послове електроенергетске инспекције.
- (2) Против решења из става (1) овог члана, које је донио надлежни инспектор, може се изјавити жалба у року од осам дана од дана пријема решења Министарству или кантоналном органу управе надлежном за енергију.

Члан 107.

Права и дужности у погледу изрицања мјера

- (1) Надлежни инспектор има право и дужност решењем наредити сљедеће мјере:
 - 1) Обуставу изградње електроенергетских објекта и постројења у случајевима:
 1. ако се радови не изводе према одобреној пројектној документацији, техничким прописима, стандардима и нормативима што може довести у питање сигурност постројења, животе људи и проузроковати веће материјалне штете,
 2. ако у одређеном року нису отклоњене утврђене неправилности и недостаци,
 - 2) Забрану употребе или коришћења електроенергетских објекта и постројења ако њихов рад или употреба доводи или може довести у опасност живот или здравље људи, или ако њихов рад може проузроковати веће материјалне штете или ометати правилан рад других постројења и система,
 - 3) Забрану извођења радова и употребу непрописно изведенih објекта у близини, поред, изнад или испод електроенергетског објекта и постројења чијим извођењем или употребом се угрожава њихов правилан рад или доводи у опасност живот

- и здравље људи, или ако то може проузроковати материјалну штету већег обима.
- (2) У случајевима из става (1) овог члана жалба не одлаже извршење решења.

XX. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 108.

- (1) Новчаном казном у износу од 5.000,00 КМ до 15.000,00 КМ казнит ће се за прекрај електроенергетски субјект:
- 1) ако Регулаторној комисији не достави затражене податке и информације (члан 38.);
 - 2) ако неосновано одбија издавање електроенергетске сагласности или прикључење новог купца (члан 61. став (2) тачка 2));
 - 3) ако неосновано обустави купцу испоруку електричне енергије (члан 61. став (2) тачка 6));
 - 4) ако гради и прикључује објекте у електроенергетски систем Федерацije који нису у складу са прописима и утврђеним стандардима (члан 72.);
 - 5) ако као ималац дозволе не испуњава обавезе утврђене дозволом (члан 84. став (3));
 - 6) ако отпочне рад и изградњу без дозволе прописане чл. 85.-90. овог закона и
 - 7) ако врши снабдијевање или се бави трговином електричне енергије без дозволе прописане чланом 91. овог закона.
- (2) За прекрај из става (1) овог члана казнит ће се и одговорно лице у друштву новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ.

Члан 109.

- (1) Новчаном казном у износу од 3.000,00 КМ до 15.000,00 КМ казнит ће се правно лице за прекрај:
- 1) ако неовлаштено преузима електричну енергију, преправља електричне уређаје, мјерне уређаје и инсталације, без одобрења Оператора дистрибутивног система, те омета и онемогућава овлаштена лица у обављању електропривредне дјелатности (члан 70.);
 - 2) ако његови објекти нису усклађени са прописима и стандардима и ако угрожавају електроенергетски систем (члан 72.);
 - 3) ако на својој некретнини онемогући приступ и одржавање електроенергетских објеката (члан 74. став (2));
 - 4) ако троши електричну енергију без или мимо мјерних уређаја и ако онемогући преглед свог објекта (члан 82.);
 - 5) ако без одобрења електропривредног друштва приклучи свој објект на електроенергетски систем (члан 82. став (1));
 - 6) ако врши засађивање дрвећа и другог растиња на земљишту изнад, испод, у траси или на удаљености са које се може угрозити сигурност електроенергетских објеката, електроенергетских водова, постројења и уређаја, као и људски животи и имовина (чл. 77. и 107. став (1) тачка 2)) и
 - 7) ако гради објекте који нису у функцији обављања електропривредних дјелатности, као и изводи друге радове испод, изнад и поред електроенергетских објеката којим се омета и онемогућава обављање дјелатности производње или преноса или дистрибуције електричне енергије или се угрожава рад и функционисање електроенергетских објеката (чл. 76. став (1) и 107. став (1) тачка 3))

- (2) За прекрај из става (1) овог члана казнит ће се и одговорно лице у друштву новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ.

Члан 110.

- (1) Новчаном казном у износу од 200,00 КМ до 1.500,00 КМ казнит ће се лице за прекрај:
- 1) ако неовлаштено преузима електричну енергију, преправља електричне уређаје, мјерне уређаје и инсталације, без одобрења Оператора дистрибутивног система, те омета и онемогућава овлаштена лица у обављању електропривредне дјелатности (члан 70.);
 - 2) ако на својој некретнини онемогући приступ и одржавање електроенергетских објеката (члан 74. став (2));
 - 3) ако без одобрења електропривредног друштва приклучи свој објект на електроенергетски систем (члан 82. став (1));
 - 4) ако троши електричну енергију без или мимо мјерних уређаја и ако онемогући приступ мјерном уређају (члан 82.);
 - 5) ако врши засађивање дрвећа и другог растиња на земљишту изнад, испод, у траси или на удаљености са које се може угрозити сигурност електроенергетских објеката, електроенергетских водова, постројења и уређаја, као и људски животи и имовина (чл. 77. и 107. став (1) тачка 2));
 - 6) ако гради објекте који нису у функцији обављања електропривредних дјелатности, као и изводи друге радове испод, изнад и поред електроенергетских објеката којим се омета и онемогућава обављање дјелатности производње или преноса или дистрибуција електричне енергије или се угрожава рад и функционисање електроенергетских објеката (чл. 76. став (1) и 107. став (1) тачка 3)) и
 - 7) за неовлаштен улазак или приступ електроенергетским објектима, постројењима или електричним водовима који су видно означени знацима забране уласка, приступа или опасности (члан 69.).

Члан 111.

- (1) Новчаном казном од 3.000,00 КМ до 15.000,00 КМ казнит ће се електроенергетски субјект или друго правно лице за прекрај:
- 1) ако не обавести надлежног инспектора о оштећењима, хаваријама или експлозијама електроенергетског објекта и постројења (члан 103.);
 - 2) ако не поступи по наређењу надлежног инспектора да изврши одговарајућа испитивања (члан 105.);
 - 3) ако настави са радом или употребом електроенергетског објекта и постројења супротно наређењу надлежног инспектора (члан 107. став (1) тачка 1) алинеја 1. и тач. 2) и 3)).
- (2) За прекрај из става (1) овог члана казниће се и одговорно лице у електроенергетском субјекту или другом правном лицу новчаном казном од 1.000,00 КМ до 3.000,00 КМ.
- (3) Заштитна мјера затварања електроенергетског објекта или постројења у трајању од три мјесеца до годину дана изрећи ће се електроенергетском субјекту или другом правном лицу:
- 1) ако не обавијести надлежног инспектора о оштећењима, хаваријама или експлозијама

- електро-енергетског објекта и постројења (члан 103.),
- 2) ако не поступи по наређењу надлежног инспектора да изврши одговарајућа испитивања (члан 105.),
 - 3) ако настави са радом или употребом електро-енергетског објекта и постројења супротно наређењу надлежног инспектора (члан 107. став (1) тачка 1) алинеја 1. и тач. 2) и 3)).

Члан 112.

- (1) Новчаном казном од 3.000,00 КМ до 15.000,00 КМ казниће се електроенергетски субјект, друго правно лице или носилац радње, за прекршај:
 - 1) ако не поступи у складу са чланом 101. став (1) овог закона,
 - 2) ако не обавјести надлежног инспектора о намјераваним радовима на ремонту, реконструкцији или стављању ван погона електроенергетског објекта и постројења (члан 101. став (2)),
 - 3) ако писмено не обавјести надлежног инспектора о завршетку изградње електроенергетског објекта или постројења или ако почне са кориштењем електроенергетског објекта или постројења прије извршеног техничког пријема односно издавања рјешења о одобрењу за употребу (члан 102. ст.(1) и (2)),
 - 4) ако писмено не обавијести надлежног инспектора и не достави извјештај о контроли квалитета (члан 102. став (4)),
 - 5) ако не посједује техничку документацију (члан 104. став (1) тачка 1)),
 - 6) ако се не придржава техничких прописа, стандарда и других аката у раду, одржавању и руковању електроенергетским објектима и постројењима или неурядно води евидентије о раду електроенергетског постројења (члан 104. став (1) тач 2), 4) и 6)),
 - 7) ако не отклони недостатке или неправилности на електроенергетском објекту и постројењу, према рјешењу надлежног инспектора, или у одређеном року не обавијести надлежни орган електроенергетске инспекције о отклањању утврђених недостатака или неправилности (чл. 106. и 107. став (1) тачка 1) алинеја 2.).
- (2) За прекршај из става (1) овог члана казниће се одговорно лице у електроенергетском субјекту или другом правном лицу, као и други појединачни новчаном казном од 500,00 КМ до 2.000,00 КМ.
- (3) Заштитна мјера затварања електроенергетског објекта или постројења у трајању од три мјесеца до једне године изрећи ће се електроенергетском субјекту, другом правном лицу или имаоцу радње:
 - 1) ако се не придржава техничких прописа, стандарда и других аката у раду, одржавању и руковању електроенергетским објектима и постројењима (члан 104. став (1) тач. 2) и 6)),
 - 2) ако не отклони недостатке или неправилности на електроенергетском објекту и постројењу, према рјешењу надлежног инспектора, или у одређеном року не обавијести надлежни орган електроенергетске инспекције о отклањању утврђених недостатака или неправилности (чл. 106. и 107. став (1) тачка 1) алинеја 2.).

XXI. ИЗВЈЕШТАВАЊЕ О СИГУРНОСТИ СНАБДИЈЕВАЊА

Члан 113.

Сигурност снабдијевања

- (1) Годишњи извјештај о сигурности снабдијевања електричном енергијом и очекиваној потрошњи припрема Министарство и доставља Влади Федерације до 30. јуна текуће године за претходну годину.
- (2) Извјештај из става (1) овог члана садржи:
 - 1) радну (погонску) сигурност дистрибутивних система за електричну енергију;
 - 2) опис (преглед) имплементираних рестриктивних мјера које су подузете у складу са чланом 65. овог закона;
 - 3) прогнозу биланса производње и потрошње за период од три и десет година;
 - 4) очекиване услове сигурности снабдијевања у наредне три и десет година;
 - 5) примењене принципе у управљању загушењем у дистрибутивним системима у складу са међународним прописима;
 - 6) очекивани развој производње, снабдијевања и потрошње узимајући у обзир мјере управљања потрошњом и
 - 7) локални, национални и европски циљеви у смислу одрживог развоја.
- (3) Извјештај из става (1) овог члана објављује се на веб страници Министарства.

XXII. ПРЕСТРУКТУРИРАЊЕ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ СЕКТОРА

Члан 114.

Програм преструктуирања електроенергетског сектора

- (1) Преструктуирање постојећих електропривредних предузећа извршиће се у складу с Програмом о преструктуирању електроенергетског сектора у Федерацији, а на основу важећих прописа, уз сагласност Парламента Федерације.
- (2) Програм о преструктуирању електроенергетског сектора у Федерацији, на предлог Министарства, доноси Влада Федерације у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.
- (3) Приватизација електропривредних предузећа може се вршити само у складу са посебним законом.

XXIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 115.

Прелазне и завршне одредбе

- (1) Регулаторна комисија за електричну енергију основана Законом о електричној енергији ("Службене новине Федерације BiH" број 41/02, 24/05, 38/05, 61/09 и 83/11) наставља са радом према одредбама овог закона.
- (2) Чланови Регулаторне комисије именовани у складу са ранијим Законом о електричној енергији ("Службене новине Федерације BiH" број 41/02, 24/05, 38/05, 61/09 и 83/11) наставит ће са обављањем своје функције до истека додјељеног мандата.
- (3) Регулаторна комисија је дужна ускладити одредбе Статута са одредбама овог закона у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.
- (4) Регулаторна комисија је дужна ускладити свој рад и акта са одредбама овог закона у року од 12 мјесеци од дана ступања на снагу овог закона .

Члан 116.

- (1) До доношења подзаконских прописа на основу овог закона примењују се важећи подзаконски прописи.

- (2) До доношења Методологије за утврђивање накнада, рокова и услова за прикључак на дистрибутивну мрежу, те утврђивање износа накнада за прикључење или повећање прикључне снаге, примјењиват ће се важећи правилници о прикључцима које је одобрила Регулаторна комисија.
- (3) Подзаконски акти из става (2) овог члана, ће се ускладити с овим законом у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.
- (4) Подзаконски акти који проистичу из одредби овог закона ће се донијети најдаље у року од 12 мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.
- (5) Захтјеви који су примљени до ступања на снагу овог закона рјешават ће се по одредбама прописа који су важили у вријеме подношења захтјева, уколико је то за подносиоца захтјева повољније.
- (6) У складу са Одлуком Високог представника од 18. септембра 2009. године, којом је донешен Закон о измјенама и допунама Закона о електричној енергији ("Службене новине Федерације BiH", број 61/09) а који је донио Парламент Федерације ("Службене новине Федерације BiH", број 83/11), ЛП Електропривреда BiХ ће наставити снабдијевати Брчко Дистрикт до времена када то престану захтјевати услови тржишта електричне енергије у Босни и Херцеговини.
- (7) У складу са развојем тржишта електричне енергије у Босни и Херцеговини, постојећа електропривредна друштва у Федерацији ће наставити са производњом електричне енергије за неквалификоване купце и снабдијевањем неквалифицираних купаца, а све у оквиру вршења обавезе јавне услуге.
- (8) У оквиру вршења обавезе јавне услуге постојећа електропривредна друштва у Федерацији ће обављати дјелатност дистрибуције електричне енергије.
- (9) Овлаштења по основу државног капитала у постојећим електропривредним друштвима и у друштвима која настану након преструктурирања електроенергетског сектора, вршил ће Министарство.
- (10) Министар ће, у року од четири мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, донијети правилник о прегледу и усклађености пројектне документације у складу са чланом 101. став (1) овог закона.
- (11) Министар ће, у року од четири мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, донијети правилник о условима које у погледу кадрова, техничке опремљености морају испуњавати привредна друштва и друга правна лица која врше монтажу, ремонт, ревизију и испитивања електроенергетских постројења и инсталација.
- (12) Министар ће, у року од пет мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, донијети правилник о утврђивању испуњавања услова за обављање периодичних прегледа, мјерења и испитивања на електроенергетским постројењима, електричним уређајима, електричним инсталацијама и издавању исправа
- (13) Министар ће, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, донијети правилник о условима и начину полагања стручних испита за раднике који раде на рукуванју и одржавању електроенергетских постројења, инсталација и уређаја која су у функцији

производње, преноса и дистрибуције електричне енергије.

Члан 117.

- (1) Даном ступања на снагу овог закона, на територији Федерације престаје примјена Закона о електричној енергији ("Службене новине Федерације BiH", број 41/02 и 38/05).
- (2) Даном ступања на снагу овог закона, на територији Федерације престаје примјена Закона о електроенергетској инспекцији ("Службене новине Федерације BiH", број 8/02)

Члан 118.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације BiH".

Предсједавајући Дома народа Парламента Федерације BiH Радоје Видовић , с. р.	Предсједавајући Представничког дома Парламента Федерације BiH Фехим Шкаљић , с. р.
--	--

FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH/UNUTARNJIH POSLOVA

1456

Na osnovu člana 79. stav 1. tačka 2) Zakona o matičnim knjigama ("Službene novine Federacije BiH", broj 37/12), federalni ministar unutrašnjih poslova donosi

PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O OBRASCIMA MATIČNIH KNJIGA I DRUGIM AKTIMA IZ MATIČNIH KNJIGA

Član 1.

U Pravilniku o obrascima matičnih knjiga i drugim aktima iz matičnih knjiga ("Službene novine Federacije BiH", br. 86/12, 25/13, 36/13 i 45/13) u članu 15. iza stava 1. dodaje se novi stav 2., koji glasi:

"Licima koja imaju prebivalište u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine uvjerenje iz stava 1. ovog člana izdaje se na Obrascu broj 13B, koji se nalazi u prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio."

U stavu 3. riječi: "st. 1. i 2. ovog člana" zamjenjuju se riječima: "st. 1., 2. i 3. ovog člana".

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

Član 2.

U članu 24a. stavu 2. Obrazac broj 14C zamjenjuje se novim Obrascem broj 14C, a koji se nalaze u prilogu ovog pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Član 3.

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 01-03-02-1-176

20. augusta/kolovoza 2013. godine
Sarajevo

Ministar
Predrag Kurteš, s. r.